

RENOVASJONSSKAPET FOR DRAMMENSREGIONEN IKS (RfD)

ÅRSRAPPORT 2023

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR
DRIFTSÅRET 2023

INNHold

Om RfD	1
Forord	4
Nøkkelinformasjon	6
Eierkommuner	6
Høydepunkter for året	8
Tall og fakta fra RfDs drift og administrasjon i 2023	10
Oversikt over RfDs leverandører	11

Del 1

EIERMELDING

Bakgrunn for eiermeldingen	14
Selskapsstrategi	16
Måloppnåelse	18
Planlagte endringer	20
Kostnadsnivå	20
Andre forhold	21
Gjennomsnittlig renovasjonsgebyr eks. mva.	22
Vedtatte renovasjonsgebyrer	23
Gebyrinntekter, kostnader og selvkostfond	23
Resultater	24
Nye tiltak for en enda bedre renovasjonsordning	26
Gode grep for gjenvinningsstasjonene	28
Må avgjøre fremtidig driftsform	32

Del 2

MILJØRAPPORT

Betydelig klimagevinst	36
Finner svar i folks søppel	42
Hva skjer med avfallet	48
Stor suksess for (ut)slitte klær	50
Stor begeistring for brukte varer	52

Del 3

STYRETS ÅRSBERETNING

Styret i RfD	56
Årsberetning	57

Del 4

REGNSKAP

Resultatregnskap	69
Balanse	70
Kontantstrømanalyse	72
Noter	74
Revisjonsberetning	82

RfD skal sørge for at husholdningsavfallet i eierkommunene gjenvinnes på en ansvarlig og kostnadseffektiv måte, med størst mulig klimanytte.

Vi skal bidra til at innbyggerne kaster mindre, sorterer mer og velger brukt fremfor nytt.

EUs og Norges lovgivning og krav, og eierkommunenes klima- og miljømål, legger føringer for alt arbeidet vi gjør.

Hva er en god renovasjonsordning?

Det er lett å være enige om at en god renovasjonsordning er viktig. På linje med annen infrastruktur er det helt nødvendig for at vi skal ha en opplevelse av et velfungerende, moderne samfunn. I Drammen, Lier, Modum, Sigdal og Øvre Eiker er det RfD som har fått denne oppgaven.

Enten ditt forhold til RfD er som ansatt, som folkevalgt eller som engasjert innbygger er vi alle opptatt av en god renovasjonsordning. Men hvis du spør folk hva det er, vil det være ulike meninger. Noen er mest opptatt av kostnader, noen er opptatt av selve tjenestetilbudet, mens andre er opptatt av miljø og gjenvinning.

VI KASTER FOR MYE

Alle er seg selv nærmest, og for mange vil nok en god renovasjonsordning handle om at avfallet skal bli borte. Hvis beholderen er stor nok og tømmes ofte, vil mange innbyggere oppfatte det som en god renovasjonsordning. «Ute av syne, ute av sinn», heter det, og avfall er gjerne noe vi vil slippe å se. Hvis vi på toppen kan tilby ubegrenset tilgang til bruk av gjenvinningsstasjonen (eller «dynga» som noen kaller det), vil de aller fleste oppleve det som en god ordning.

Johan Rune Remmen
Daglig leder RfD

Problemet er bare at denne såkalt «gode» renovasjonsordningen ikke på noen måte bidrar til å løse samfunnsoppgaven. En av de største utfordringene vi har i vår tid er at vi har et overforbruk av varer. Vi kaster alt for mye, og dessverre er det for lite som brukes på nytt eller gjenvinnes. Derfor er ansvarlig forbruk og produksjon definert som et av FNs bærekraftsmål.

HVEM SKAL BETALE?

Etter 25 år med kildesortering er det fortsatt noen som synes det er helt urimelig at de skal sortere avfallet sitt. De opplever stadig overfylt restavfallsbeholder, og klager gjerne til renovasjonsselskapet hvis den ikke tømmes ofte nok. Større beholder eller oftere tømning ville sikkert gitt tilfredshet for enkelte, men det ville ikke løst samfunnsoppgaven.

Dette handler ikke bare om økonomi, men det er likevel på sin plass å reflektere litt over hvordan kostnadene til renovasjon fordeles. Mange tror kanskje at det er kommunen som dekker kostnadene, men slik er det altså ikke. Etter forurensningsloven er det ikke lov å bruke en eneste krone av kommunens budsjett til innbyggernes renovasjonsordning. Tjenesten leveres til selvkost, og finansieres av innbyggernes renovasjonsgebyr. Det er dette som kalles "forurenser betaler"-prinsippet.

Ny teknologi åpner for nye muligheter, og dette gjelder også innenfor renovasjon. Vi ser allerede i dag at sensorteknologi og kunstig intelligens er med på å optimalisere tjenesten.

Man kan naturligvis spørre seg hvor rettferdig det er å fordele kostnaden likt på alle. De som har mye avfall og dårlig sortering er med på å drive kostnadene opp, mens de som har et ansvarlig forbruk og gode sorteringsrutiner bidrar til lavere kostnader. En gjennomsnittsberegning gjør at de med lavt forbruk betaler for de med høyt forbruk. De som insisterer på å kaste champagneflaska i restavfallet ødelegger ikke bare systemet, men de skyver merkostnaden over på naboene.

ALLE MÅ BIDRA

Hvis kundetilfredshet hadde vært vårt eneste mål, ville det vært lett å drive renovasjonsselskap. Store beholdere, hyppig tømning og ubegrenset tilgang til «dynga» ville nok gitt høy tilfredshet, men ville på ingen måte løst samfunnsoppgaven.

I RfDs selskapsstrategi står det at vårt samfunnsoppdrag er å bidra til at innbyggerne kaster mindre, sorterer mer og velger brukt fremfor nytt. I denne setningen ligger en klar forventning om at også innbyggerne må bidra. Det er åpenbart at løsningen ikke er større restavfallsbeholder eller oftere tømning. Hvis vi skal nå målet må vi sannsynligvis gjøre det motsatte.

I fremtiden vil vi nok oppleve at renovasjonsordningen i større grad er tilpasset de mest ansvarlige innbyggerne. Standardløsninger vil tilpasses de

som tar ansvarlige valg, og som både minimerer og sorterer avfallet sitt. De som har unormalt høyt forbruk eller som ikke sorterer, kan ikke lenger forvente at merkostnaden skal fordeles på andre innbyggere.

MER RETTFERDIG

Ny teknologi åpner for nye muligheter, og dette gjelder også innenfor renovasjon. Vi ser allerede i dag at sensorteknologi og kunstig intelligens er med på å optimalisere tjenesten. Om få år vil det kanskje være gammeldags å belaste innbyggerne med offentlige avgifter der alle betaler samme beløp.

Med ny teknologi vil det være mulig å tilby langt flere valgmuligheter, og belønne de som tar gode valg. Det er ingen grunn til at de som nesten ikke har restavfall skal ta regningen for de med høyt forbruk og manglende sortering. Et slikt system er kanskje dårlige nyheter for de som slurver med kilde-sorteringen, men for de aller fleste andre er dette en bedre og mer rettferdig renovasjonsordning.

TAR VARE PÅ VERDIENE

Heldigvis er vi ikke alene om å være opptatt av dette temaet. Sirkulær økonomi diskuteres både nasjonalt og internasjonalt, fordi effektiv ressursutnyttelse er en viktig forutsetning for grønn omstilling. Kongefamilien har også engasjert seg i temaet, og Kronprinsparet viste spesielt stor interesse for gjenvinning av tekstiler da de nylig besøkte Drammen. I regjeringens handlingsplan tas det nå til orde for å utrede et helt nytt samfunnsoppdrag for sirkulær økonomi. For oss som jobber i RfD er det spennende å være en del av noe så viktig.

De som trodde RfDs oppdrag var å få noe til å forsvinne må nok tro om igjen. Avfall blir ikke borte, men inneholder viktige ressurser som vi sammen skal ta vare på. Med gode systemer og hjelp fra innbyggerne skal vi oppfylle vår visjon, som er: «Sammen tar vi vare på verdiene».

Nøkkelinformasjon

Husstander

Ca. 76 000

Fritidsboliger

Ca. 8 000

Innbyggere

Ca. 170 000

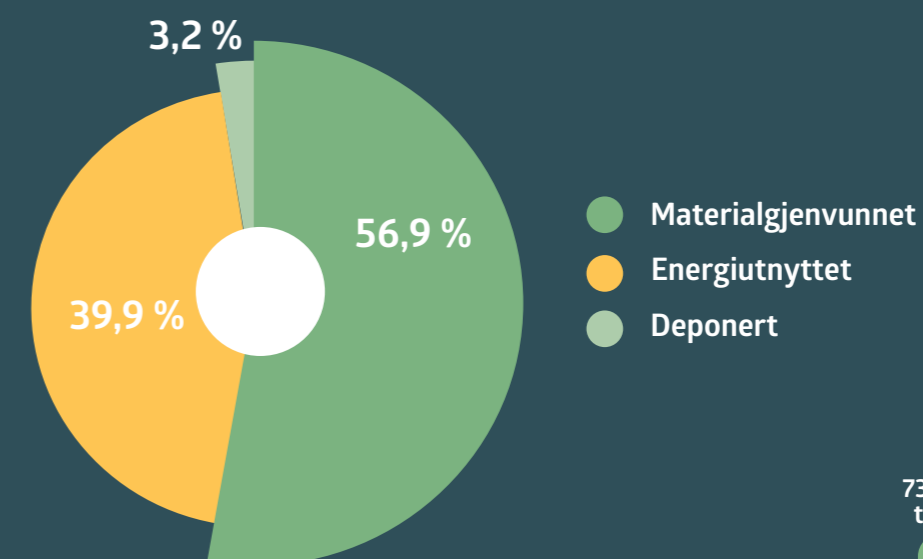
Avfall per innbygger

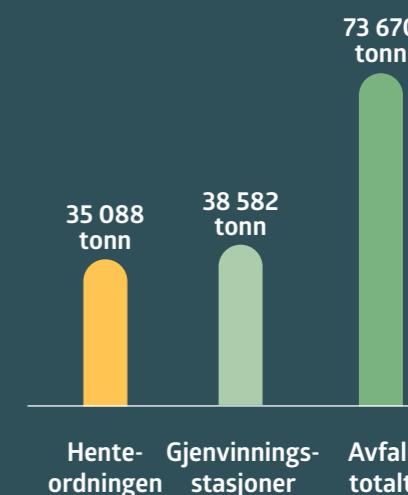
432 kg

Eierkommuner

- Gjenvinningsstasjon
- Omlastingsstasjon

Innsamlet totalt mengde husholdningsavfall

Høydepunkter for året 2023

JANUAR-MAI

Arbeid med fremtidig driftsform

I januar startet arbeidet med å finne ut hvordan RfD skal samle inn husholdningsavfallet etter 2026, når avtalen med NordRen går ut. Alternativene som ble vurdert var ny anbudskonkurranse, overta tjenesten i egenregi, eller en kombinasjon av disse to.

Både administrasjonen og RfDs styre var tydelige i sin konklusjon da saken ble lagt frem for politisk behandling. Totalt sett er det best å overta avfallshenting i egenregi.

For å kunne fatte en beslutning måtte alle de fem eierkommunene samle seg om en felles anbefaling. Og slik ble det. Vedtaket om egenregi ble fattet i juni 2023, og RfD er nå i full gang med planleggingen.

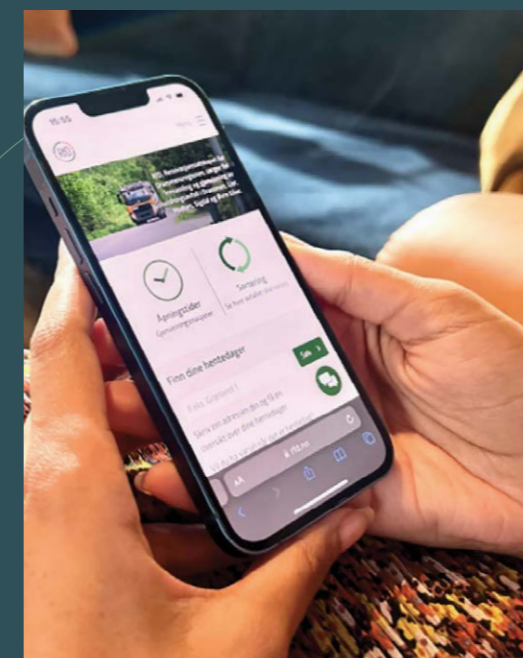

JUNI

Oppgradering av Enger gjenvinningsstasjon

RfD har oppgradert alle gjenvinningsstasjonene i regionen til større og mer moderne anlegg. Sist ut var Enger, hvor vi ønsket velkommen til en ny og moderne stasjon i juni 2023. Enger gjenvinningsstasjon har fått større kapasitet, bedre trafikkflyt og god plass inne på området.

Det er også bygget et nytt ombrukstorg, og et nytt mottak for EE-avfall og farlig avfall. Totalt er rundt en femtedel av den nye stasjonen bygget med gjenbruksmaterialer, i form av dører, vinduer, murstein og kledning. Mesteparten av dette ble hentet fra nedlagte Storebo i Modum. Det var særlig bevaringen av et større veggmaleri, signert av Per Aabel, som bidro til mye positiv oppmerksomhet.

SEPTEMBER

Gjenvinning av klær og tekstiler

Fra februar til september gjennomførte RfD og Kirkens Bymisjon et prøveprosjekt for sortering av klær og tekstiler til gjenvinning. Prosjektet ble svært vellykket, og etter brukerundersøkelser i september ble det besluttet å gjøre ordningen permanent.

Da prosjektet var over, var det blitt samlet inn over 136 tonn med ødelagte tekstiler, klær og sko. Av dette ble over halvparten sendt til gjenvinning i stedet for å bli brent.

Et ekstra høydepunkt var at Kronprinsparet kom på besøk i juni, og fikk høre Johan Remmen fortelle om tekstilprosjektet.

AUGUST-SEPTEMBER

Nye nettsider

For å øke selvbetjeningsgraden og gjøre det enklere å finne relevant informasjon på rfd.no, lanserte vi i september en forbedret versjon av nettsidene våre.

Flesteparten av innbyggerne ønsker informasjon om åpningstider på gjenvinningsstasjonene, hentedager for avfall og hvordan ulike ting skal sorteres. Derfor gjorde vi denne informasjonen mer tilgjengelig. I tillegg har vi gjort det enklere å melde ifra om problemer eller andre ting, og å finne svar på fakturaspørsmål.

En ny oversikt over nyhetssaker og annen aktuell informasjon, gjør det også enklere å navigere i hva som er relevant og interessant for den enkelte innbygger.

OKTOBER

Ny tiårsplan

Siden RfD vedtok planen «Fremtidens kildesortering» i 2012, har alle tiltakene blitt gjennomført. I 2023 ble det gjort en grundig jobb med å finne nye, nødvendige tiltak og mål for det neste tiåret.

I dokumentet «RfD mot 2035 – Fremtidens renovasjonsordning», beskrives retning og prioriterte tiltak knyttet til både infrastruktur, teknologi, politikk og styring, arbeidsliv, økonomi og tjenestetilbud.

INNHOLD

FORORD

NØKKELINFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

**TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER**

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR
DRIFTSÅRET 2023

Tall og fakta fra RfDs drift og administrasjon i 2023

HVA	2023
Antall e-poster	12 907
Antall saker til behandling	770 saker
Antall fritakssøknader	564 fritakssøknader
Mottatte reguleringsplaner til høringsuttalelser	35
Antall henvendelser på chat	2 531 totalt, 1 202 dialoger og 1 329 henvendelser etter stengetid.
Antall henvendelser på telefon	13 328
Antall utplasserte avfallsbeholdere	142 537
Avvik på manglende eller forsinket avfallshenting	7 059 avvik/ 2 587 585 (tømminger) = 2,72 promille
Antall renovatører	44 ansatte i NordRen og 4 ansatte i RfD
Antall renovasjonsbiler	40 renovasjonsbiler
Antall beholdertømminger	2 587 585
Antall besøk på rfd.no	Over 326 000 besøk
Antall henvendelser fra meglere via Infoland	2021
Antall skoler, klasser og elever som har fått undervisning	18 skoler, 67 skoleklasser og 1 912 elever
Kundetilfredshetskår	80
Antall som abonnerer på varsel via Min renovasjon	22 191
Antall inngangsbevis per 31.12.23	81 183
Standard renovasjonsgebyr	3 178 kr
Antall ansatte	108 ansatte som utgjør 74 årsverk

Oversikt over RfDs leverandører

HENTEORDNING

Avfallstype	Tonn	Leverandør per 31.12.23	Behandlingssted	Sluttprodukt
Restavfall	17 917	Geminor	Sarpsborg og Fredrikstad +++	Industriell energi og elektrisitet
Matavfall	9 778	Lindum	Tønsberg	Biogass og biogjødsel
Papiravfall	5 631	Norsk Gjenvinning	Norske Skog	Papirprodukter
Glass- og metallemballasje	2 941	Sirkel Glass AS	Fredrikstad	Isolasjon, glass og metall
Plastemballasje	1 207	Plastretur og Norsirk	Tyskland og Sverige	Plastprodukter
Metaller	4	Hellik Teigen	Tyskland, Danmark og Sverige	Metallprodukter
Hageavfall	421	Grønn Vekst	Skotselv	Jord- og kompostprodukter
Totalt	37 899			

GJENVINNINGSTASJONER

Avfallstype	Tonn	Leverandør	Behandlingssted	Sluttprodukt
Trevirke	10 792	Lindum	Hønefoss og Halden. Materialgjenvinning i Latvia og Sverige	Fjernvarme og industriell energi samt produksjon av trefiberplater
Hageavfall	6 250	Grønn Vekst	Skotselv	Jord- og kompostprodukter
Restavfall	6 377	RagnSells	Oslo, Drammen, Brevik og Skien	Fjernvarme og industriell energi, materialgjenvinning og deponi
Betong, keramikk og porselen	5 749	Lindum	Drammen	Overdekking og veibygging på deponier
Metaller	2 999	Hellik Teigen	Tyskland, Danmark og Sverige	Metallprodukter
Rene masser (gravemasser)	2 168	Lindum	Drammen	Overdekking på deponier
Elektriske og elektronisk avfall	1 884	Norsirk	Omlasting hos Stena Recycling	Plast- og metallprodukter, energi og deponi
Impregneret treverk	1 937	Norsk Gjenvinning	Solør Energi	Fjernvarme og elektrisitet
Papp- og papiravfall	1 692	Norsk Gjenvinning	Ranheim	Papirprodukter
Gips	1 375	RagnSells	Drammen og Skien	Gipsplater og deponi
Farlig avfall (ulike typer)	92	Norsk Gjenvinning	Ulike anlegg i Norden	Energi, material og spesialdeponi
Plastfolie, plastemballasje og hardplast	747	Norsk Gjenvinning, Plastretur og Ragn Sells (10 mnd)	Plastfolie til Norfolier på Folldal og emballasjeplasten til ulike anlegg i Tyskland og Sverige	Plastprodukter
Bildekk og felger	312	Nocas	Omlasting på Gardermoen	Metallprodukter og energi
Isolerglassruter (miljøfarlige)	286	RagnSells og Ruteretur	Askim og Tyskland/Sverige	Fjernvarme, isolasjon og glassprodukter
Blyakkumulatorer	162	Batteriretur	England	Bly materialgjenvinnes
Tekstiler, klær og sko	32	Kirkens Bymisjon Miljø	Sandefjord	Materialgjenvinning
Tekstiler, klær og sko	263	Kirkens Bymisjon Miljø og Renotec	Polen	Blir brukt på nytt
Ombruksgjenstander	1 135	Bruktbutikker og andre samarbeidsparter	RfD	Blir brukt på nytt
Asbest	57	Norsk Gjenvinning	Larvik	Deponi
EPS-emballasje (isopor)	47	FFF Hage og Miljø	Vartdal Plast og Golden Circle i Tyskland	EPS-produkter og energi
Fett og vegetabilsk olje samt medisinerester	10	Norsk Gjenvinning	MBP Solution i Greåker (frityrolje), samt like anlegg i Norden	Biogass
Lysrester	3	Tyrilys	Krøderen	Tennbriketter

Lenke til utskriftvennlig pdf-versjon.

INNHOLD

FORORD

NØKKELINFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

Bakgrunn for eiermeldingen

Eiermeldingen fra styret i RfD
for driftsåret 2023

Nye tiltak for en enda bedre
renovasjonsordning

Gode grep for gjenvinnings-
stasjonene

Må avgjøre fremtidig driftsform

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR
DRIFTSÅRET 2023

DEL 1 – EIERMELDING

- 14 Bakgrunn for eiermeldingen
- 16 Selskapsstrategi
- 18 Måloppnåelse
- 20 Planlagte endringer
- 22 Kostnadsnivået
- 23 Andre forhold
- 24 Resultater
- 26 Nye tiltak for en enda bedre renovasjonsordning
- 28 Gode grep for gjenvinningsstasjonene
- 32 Må avgjøre fremtidig driftsform

Bakgrunn for Eiermeldingen

Eiermeldingen fra styret i RfD for driftsåret 2023

Nye tiltak for en enda bedre renovasjonsordning

Gode grep for gjenvinningsstasjonene

Må avgjøre fremtidig driftsform

Bakgrunn for Eiermeldingen

BAKGRUNN FOR EIERMELDINGEN

Eiermeldingen er utarbeidet med bakgrunn i selskapsavtalen og Eierstrategien som deltakerkommunene har vedtatt. Selskapsavtalen ble sist behandlet og godkjent av kommunestyrene i 2021. Der beskrives blant annet selskapets formål, roller og organisering.

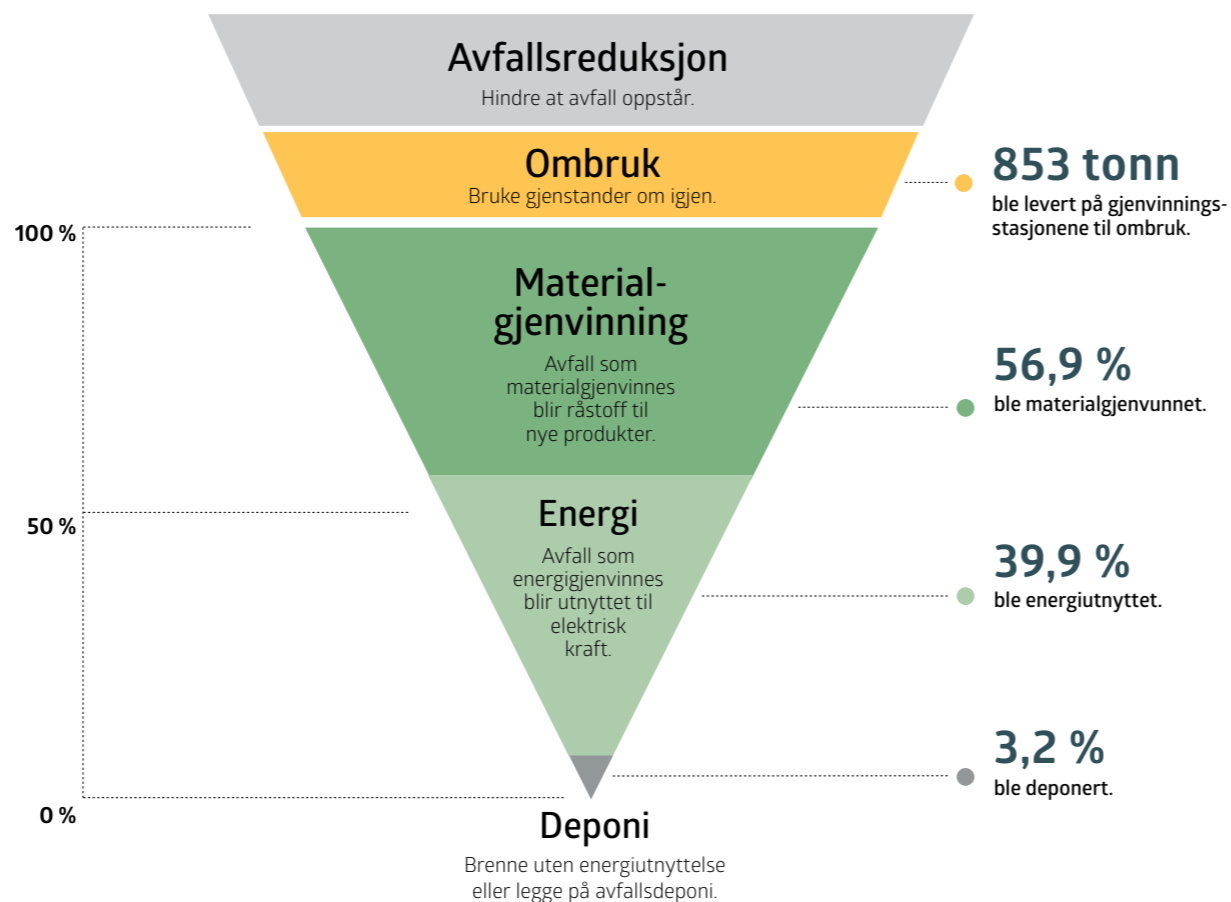
Eierstrategien ble sist revidert i 2016, og inneholder en beskrivelse av forventningene Eierne har til RfD gjennom sitt eierskap. Selskapsstrategien konkretiserer hva styret og selskapet anser som sitt oppdrag ut ifra Eierstrategien, og definerer viktige strategiske mål.

I henhold til selskapsavtalen skal Eiermeldingen rapportere på resultatene fra gjeldende Eierstrategi og selskapsstrategi, informere om planlagte endringer i tjenestetilbudet, samt vesentlige endringer i selskapets kostnadsnivå.

I dette dokument vil selskapet gi Eierne en oppdatert beskrivelse av

- selskapsstrategi
- måloppnåelse
- planlagte endringer
- kostnadsnivå
- andre forhold

Resultater på de ulike trinnene i avfallspyramiden

Eiermelding fra styret i RfD for driftsåret 2023

1. SELSKAPSSTRATEGI

RfDs samfunnsoppdrag i henhold til selskapsstrategien er å sørge for at husholdningsavfallet i eierkommunene gjenvinnes på en ansvarlig og kostnadseffektiv måte, med størst mulig klimanytte. Vi skal bidra til at innbyggerne kaster mindre, sorterer mer og velger brukt fremfor nytt. EUs og Norges lovgivning og krav, og eierkommunenes klima- og miljømål, legger føringer for alt arbeidet vi gjør.

RfDs selskapsstrategi definerer følgende mål for selskapet:

Hovedmål 1:

Jobbe for at minst 65 % av alt som samles inn eller leveres til RfD skal gå til ombruk eller materialgjenvinning innen 2035, så kostnadseffektivt som mulig.

Hovedmål 2:

Forbedre løsninger ved bruk av ny teknologi, riktig kompetanse og god omstillingsevne.

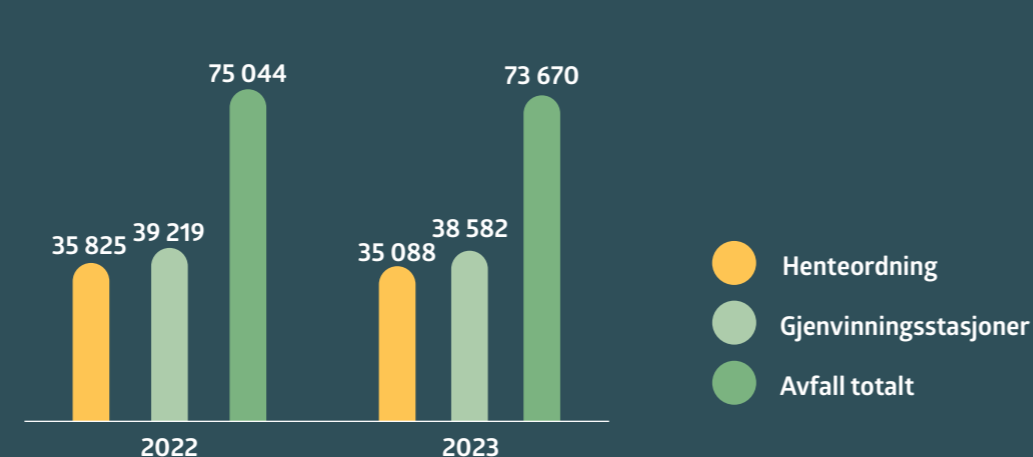
Hovedmål 3:

Gjøre det enkelt for innbyggerne og de som bruker RfDs tjenester å ta gode miljøvalg.

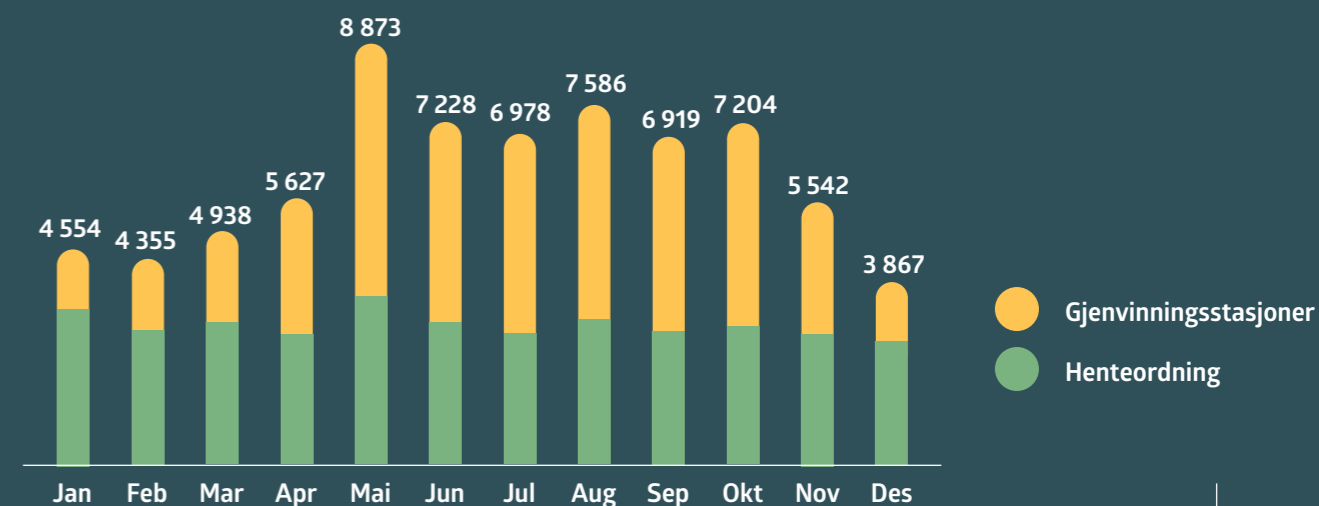
Selskapsstrategien beskriver tolv strategiske veivalg for å nå hovedmålene:

- **Stimulere til økt kildesortering** gjennom å styrke vår synlighet og kommunikasjon, og videreutvikle tjenestene og organisasjonen.
- **Gi innbyggerne gode tjenester og målrettet informasjon** slik at de opplever kildesortering som enkelt og nyttig, og at det bidrar til å løse klimaproblemene.
- **Arbeide for økt ombruk** gjennom utvikling av tjenester og konsepter, og samarbeid med ombruksaktører.
- **Optimalisere ressurser på gjenvinningsstasjonene gjennom effektiv drift.** Kontinuerlig vurdere servicenivået, åpningstidene og antallet faste gjenvinningsstasjoner, og i tillegg teste ut mobile innsamlingsløsninger. Tilby gode løsninger for næringslivet i eierkommunene.
- **Differensiere hentetilbudet** slik at pris kan justeres etter avfallsvolum, hentefrekvens, sorteringsgrad, plassering av innsamlingsbeholder og andre relevante parametere.
- **Digitalisering av ulike løsninger** for en bedre brukeropplevelse, og en enklere og mer effektiv arbeidshverdag. Være ledende på kundevennlige, selvbetjente og effektive tjenester.
- **Styrke medarbeidernes kompetanse** og sikre at RfD er en attraktiv, sikker og trygg arbeidsplass som tiltrekker og holder på engasjerte medarbeidere, og har et godt og inkluderende arbeidsmiljø.
- **Kreve høy materialgjenvinningsgrad** av selskapene som tar imot vårt avfall. Ta ansvar før og etter egen verdikjede, samt ha kontroll på avfallsstrømmer.
- **Arbeide for stordriftsfordeler** gjennom utvidelse av RfDs område, og/eller samarbeid med andre renovasjonsselskaper.
- **Bistå eierkommunene med å nå sine miljø- og klimamål**, og bidra med god og relevant opplæring, kunnskapsformidling og rapportering.
- **Sikre avfallsinfrastruktur og arealer** som gir muligheter for bærekraftige avfallsløsninger i fremtiden.
- **Utarbeide en 10 års handlingsplan** med strategiske og operative virkemidler som sikrer at RfD oppnår internasjonale mål innen 2035.

Avfallsmengder (tonn) 2022–2023

Avfallsmengder (tonn) per måned

Avfallet som hentes hjemme har relativt små sesongvariasjoner, mens gjenvinningsstasjonene er mest benyttet fra april til oktober.

INNHOLD

FORORD

NØKKELINFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

 TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

Bakgrunn for eiermeldingen

 Eiermeldingen fra styret i RfD
for driftsåret 2023

 Nye tiltak for en enda bedre
renovasjonsordning

 Gode grep for gjenvinnings-
stasjonene

Må avgjøre fremtidig driftsform

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

 REGNSKAP FOR
DRIFTSÅRET 2023

2. MÅLOPPNÅELSE

Nedenfor følger en status for arbeidet med de strategiske målene, og hvilke resultater som er oppnådd i 2023.

Hovedmål 1:

Jobbe for at minst 65 % av alt som samles inn eller leveres til RfD skal gå til ombruk eller materialgjenvinning innen 2035, så kostnads-effektivt som mulig.

Ifølge avfallspyramiden, som ligger til grunn for norsk avfallspolitikk, er ombruk enda bedre utnyttelse av ressursene enn materialgjenvinning. RfD har etablert ombrukstorg på gjenvinningsstasjonene Lyngås, Mile, Enger og Svelvik, mens gjenvinningsstasjonene i Lerpeveien og Nedre Eggedal har ombrukskonteinere. RfD tar ikke betalt for ombruksvarer, men har en ordning der innbyggerne kan hente varer gratis. Dette gjør at omløpshastigheten blir høy og miljønytteten blir svært god.

Av alt som ble levert på gjenvinningsstasjonene i 2023 ble 853 tonn reddet fra avfallskonteinerne, og gikk i stedet til ombruk. I tillegg ble 545 tonn ombruksvarer solgt fra brukbutikker og loppemarked som RfD samarbeider med.

Materialgjenvinningsgraden økte fra 52,8 til 56,9 prosent fra 2022 til 2023. Dette er svært positivt, og i tråd med selskapets målsetting. Resultatet skyldes dels kommunikasjonstiltak som har gjort at innbyggerne sorterer bedre, men også at selskapet har endret på systemer som gir bedre utnyttelse av det sorterte avfallet. På gjenvinningsstasjonene er det etablert utsortering av ødelagte tekstiler, hardplast og rester av stearinlys. Avfallstyper som tidligere ble benyttet til forbrenning (for eksempel treverk), benyttes i stadig større grad til nye materialer.

Husholdningsavfall 2023 etter behandlingsform (oppgitt i tonn og prosent)

2023	Materialgjenvinning	Energiutnyttelse	Annen behandling	Husholdningsavfall totalt	Prosent
Sortert avfall	40 814	8 226	2 163	51 203	69,5 %
Restavfall	1120	21 170	177	22 466	30,5 %
Totalt	41 934	29 396	2 340	73 670	-
Prosent	56,9 %	39,9 %	3,2 %		-

Ombruksvarer regnes ikke som avfall, og inngår ikke i avfallsstatistikken. Når ombruksvarene inkluderes, har totalt 57,7 prosent gått til ombruk eller materialgjenvinning. Målet er at denne andelen skal være minst 65 prosent innen 2035.

Hovedmål 2:

Forbedre løsninger ved bruk av ny teknologi, riktig kompetanse og god omstillingsevne.

For å tilby en fremtidsrettet tjeneste er det nødvendig å ta i bruk ny teknologi som automatiserer og effektiviserer arbeidsprosesser. Dette påvirker hvordan vi arbeider, planlegger og kommuniserer. RfD er opptatt av innovasjon i både egne arbeidsprosesser og i anskaffelser.

- RfD har innført nivåmålere i hyttecontainerne, slik at disse tømmes ved behov i stedet for på faste dager. Dette systemet er under kontinuerlig forbedring, og det jobbes videre med å optimalisere ressursbruken ytterligere.
- På gjenvinningsstasjonene benyttes digitale inngangsbevis for at innbyggere og hytteeiere enkelt kan identifisere seg, og benytte seg av retten til å levere husholdningsavfallet sitt. Våren 2024 er det planlagt at dette systemet skal forbedres, og gi enda bedre oversikt for både RfD og brukerne.
- I 2024 lanseres appen «RfD» som vil samle både hentedagsoversikt, inngangsbevis og andre funksjoner på ett og samme sted. Det ligger også enda flere muligheter i appen, slik at RfD på sikt kan tilpasse og legge til andre tjenester det skulle bli behov for.
- RfD lanserte i 2023 en ny og forbedret nettside med flere selvbetjeningsløsninger. Nå er det en enda enklere for innbyggerne å navigere i hva som er relevant og interessant, og melde fra om noe har skjedd. Det er stadig flere som tar i bruk disse løsningene, og antall telefonhenvendelser har gått ned.
- RfD har utarbeidet en egen digitaliseringsstrategi for perioden 2022–2025 som blant annet beskriver hvordan digital transformasjon skal fornye, forenkle og forbedre RfDs innbyggertjenester, samt effektivisere interne prosesser og arbeidsoppgaver.

- RfD har et høyt digitalt sikkerhetsnivå som ivaretar personvern og beskytter IKT-infrastrukturen mot uønsket risiko.
- RfD legger vekt på godt arbeidsmiljø og legger til rette for kompetanseheving blant sine ansatte. I 2023 har 15 medarbeidere påbegynt eller fullført fagbrev i gjenvinningsfaget.

Hovedmål 3:

Gjøre det enkelt for innbyggerne og de som bruker RfDs tjenester å ta gode miljøvalg.

RfD legger vekt på brukervennlige løsninger som gjør det enkelt for innbyggerne å foreta gode miljøvalg.

- Satsingen på ombruk har vært betydelig i 2023. Det er nå etablert ombrukstorg på fire av RfDs gjenvinningsstasjoner, mens to av stasjonene har ombrukskonteinere. På ombrukstorgene kan innbyggerne fritt levere eller hente brukbare gjenstander.
- RfD tilbyr undervisning for elever på ungdomsskolenivå, og har i 2023 hatt besøk av 67 skoleklasser med ca. 2 000 elever. Undervisningsopplegget gir en innføring i gjenvinning og sirkulærøkonomi.
- Brukerundersøkelser viser at innbyggerne er svært fornøyde med renovasjonstjenesten. På en skala fra 0 til 100 var kundetilfredsheten 80 på den siste undersøkelsen.
- Sorteringen bli stadig bedre, og ved siste sorteringsanalyse hadde feilsorteringen i restavfallet gått ned fra 63 prosent til 51 prosent. Spesielt gledelig er det at innbyggerne kaster mindre spisbar mat.
- RfD deltar i Avfall Norges Benchmark der selskapets resultater sammenliknes med de største aktørene i Norge. Sammenlikningen viser svært høy måloppnåelse på miljøstandard, kundetilfredshet og tjenestestandard.

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

Bakgrunn for eiermeldingen

Eiermeldingen fra styret i RfD for driftsåret 2023

Nye tiltak for en enda bedre
renovasjonsordning

Gode grep for gjenvinnings-
stasjonene

Må avgjøre fremtidig driftsform

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR
DRIFTSÅRET 2023

3. PLANLAGTE ENDRINGER

Styret har i løpet av 2023 utarbeidet et overordnet dokument som beskriver retning og prioriterte tiltak i en tiårsperiode.

«Fremtidens renovasjonsordning – RfD mot 2035» bygger på overordnede utviklingstrekk innen infrastruktur, teknologi, politikk og styring, arbeidsliv, økonomi og tjenestetilbud. Gjennom seks prioriterte tiltak er det lagt en overordnet plan for hvordan RfD skal bidra til å oppnå viktige samfunns mål.

Målet om 65 % materialgjenvinning og ombruk står sentralt i langtidsplanen. For å nå dette målet holder det ikke bare at innbyggerne kildesorterer, men systemendringer fra RfDs side vil også være nødvendig.

Dette er de seks prioriterte tiltakene som står beskrevet i langtidsplanen:

1. Tilby flere henteordninger.
2. Tilpasse beholdertyper og tømmefrekvens.
3. Etablere en ny gebyrmodell med større valgfrihet.
4. Tilstrebe maskinell ettersortering av avfall.
5. Utvikle en kompetent og effektiv organisasjon.
6. Ta i bruk ny teknologi.

For at styret og ledelsen i RfD skal kunne jobbe strategisk, effektivt og målrettet er det avgjørende at planen blir godt politisk forankret. Dokumentet er nylig sendt til eierkommunene for politisk behandling, med mulighet for å komme med videre innspill.

4. KOSTNADSNIVÅET

Renovasjonstjenesten leveres til selvkost og finansieres i hovedsak av renovasjonsgebyrene. De siste årene har renovasjonsgebyret i RfD-kommunene vært lavere enn reell kostnad, fordi selskapet har hatt mulighet til å benytte midler fra et selvkostfond til å finansiere et planlagt underskudd. En slik praksis er i tråd med selvkostreglene, og har gitt innbyggerne en fordel i form av lavere gebyrer enn det de ellers ville betalt. Det har blitt politisk vedtatt at det er ønskelig å betale selvkostfondet tilbake til innbyggerne på denne måten.

Ved utløpet av 2023 var hele selvkostfondet tilbakeført til innbyggerne, og fra 2024 ble gebyret økt med 17 prosent, som er i tråd med den reelle kostnaden. Selv om det prosentvis er en høy økning, er gebyret på 4 650 kroner svært konkurransedyktig i forhold til andre kommuner. Det er også viktig å merke seg at bruk av gjenvinningsstasjonen er inkludert i gebyret, mens de fleste kommuner tar betalt for bruk av denne tjenesten i tillegg.

Kostnadene til de fleste innsatsfaktorene har økt det siste året. Dette gjelder blant annet strøm, drivstoff, forsikringer, vedlikehold, renter og behandlingkostnader for avfall. Inntekter fra avfallstyper med positiv verdi (metall, papir m.m.) følger internasjonale indekser, og har gitt lavere inntekter enn tidligere.

Styret har iverksatt flere tiltak for å dempe kostnadsveksten, og både bemanningsplaner og åpningstider har vært gjennomgått og justert. Tiltakene har også medført at flere store prosjekter, kampanjer og investeringer er nedskalert eller utsatt. Selskapet har lyktes godt med å redusere generelle kostnader, og gebyrene i RfDs eierkommuner kommer svært godt ut sammenliknet med andre kommuner.

5. ANDRE FORHOLD

Juni 2023 ble det gjennom politisk behandling vedtatt å slutte seg til styrets vedtak om at RfD skal utføre all avfallshenting i egenregi senest fra 2026. Styrets begrunnelse var at forutsetningen for konkurranse ikke var til stede, og at egenregi ville ha lavest risiko og gi den beste realiseringen av strategiske mål. Selskapet er nå godt i gang med å realisere dette, og arbeider etter den oppsatte planen.

Som en konsekvens av at selskapet om få år skal utvide med viktige funksjoner i egenregi,

er det gjort en gjennomgang av selskapets organisering. Styret vil påse at organiseringen er hensiktsmessig og at selskapet har rett kompetanse til å løse oppgavene på en effektiv måte.

Et forslag om å innføre egenandel på gjenvinningsstasjonene ble drøftet politisk i 2023, men ikke vedtatt. Representantskapet har bedt styret om å utrede fremtidig innføring av egenandel, samt å iverksette tiltak for å hindre at ordningen utnyttes.

Eierkommuner

Drammen
kommune

Lier
kommune

Øvre Eiker
kommune

Modum
kommune

Sigdal
kommune

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

Bakgrunn for eiermeldingen

Eiermeldingen fra styret i RfD for driftsåret 2023

Nye tiltak for en enda bedre renovasjonsordning

Gode grep for gjenvinningsstasjonene

Må avgjøre fremtidig driftsform

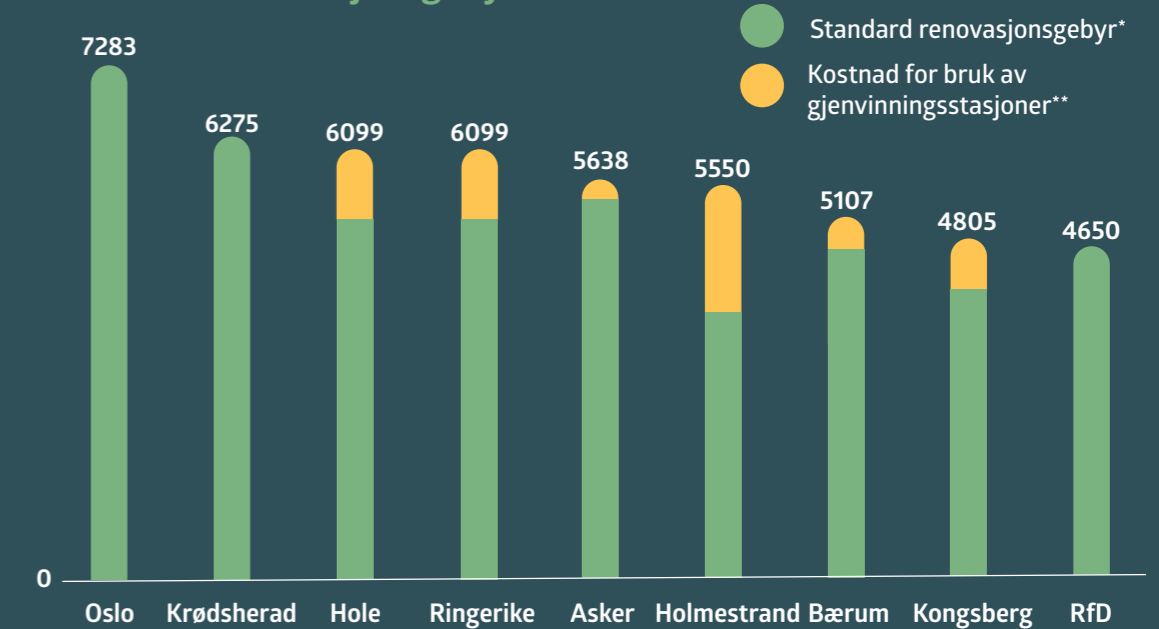
MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR DRIFTSÅRET 2023

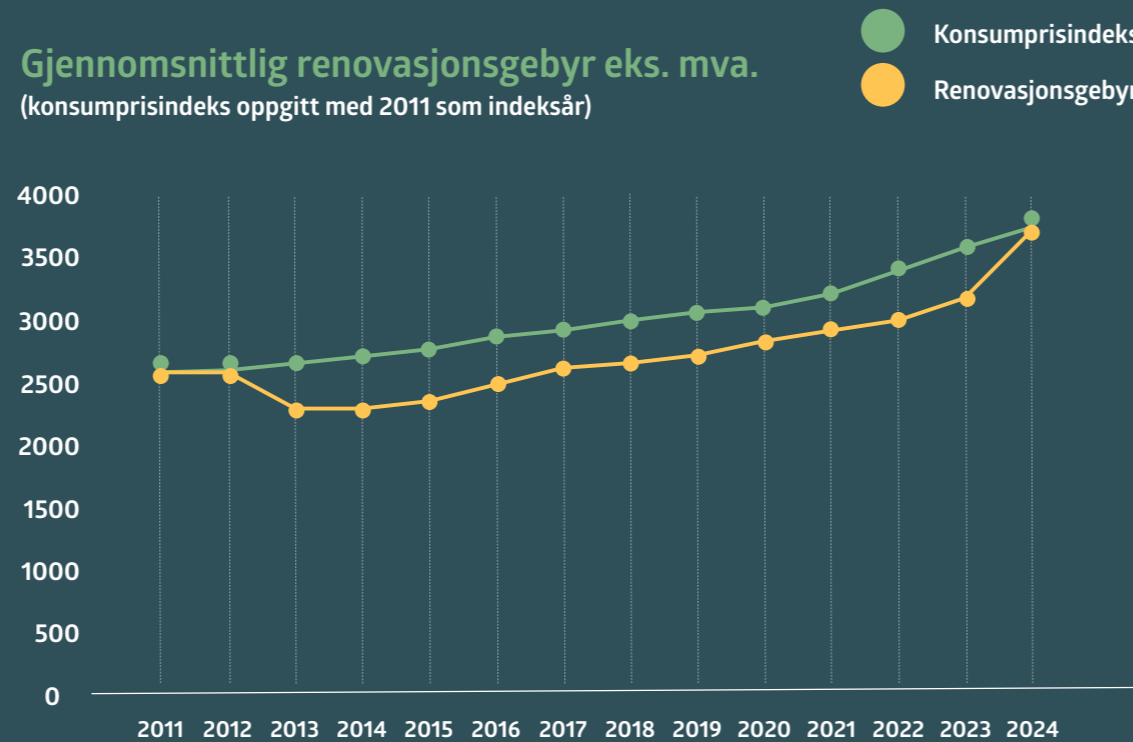

Vedtatte renovasjonsgebyrer 2024

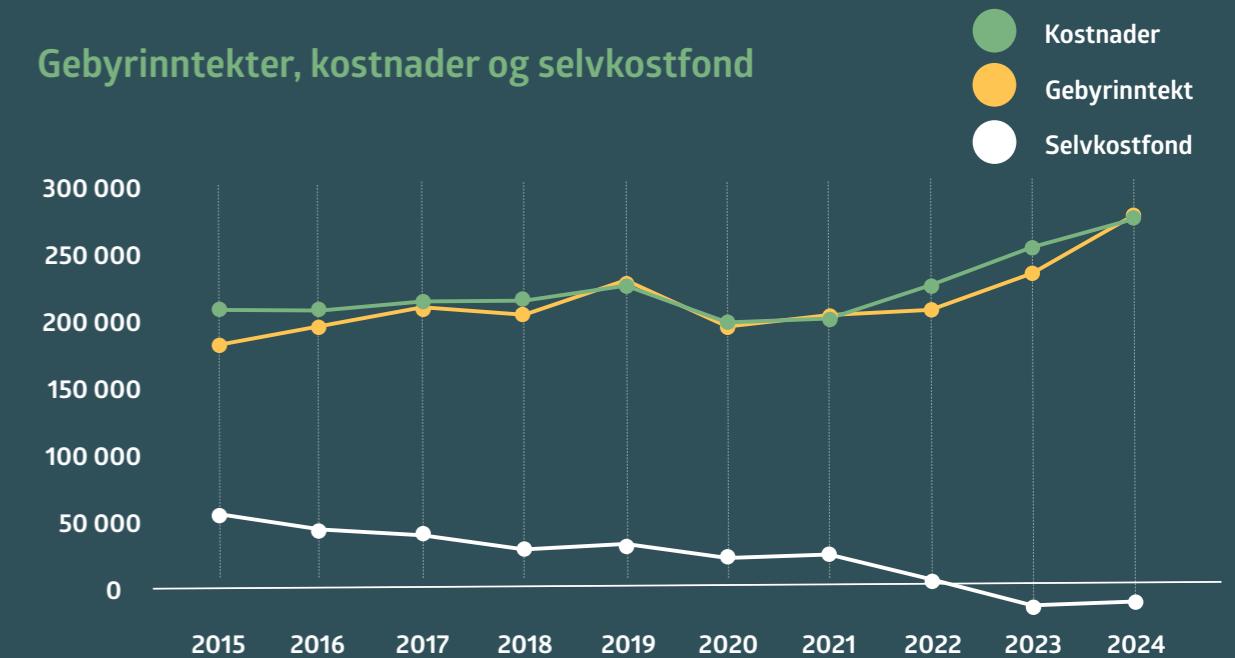

* I sammenlikningen er det tatt utgangspunkt i standard gebyr (inkl. mva.) for en enebolig med 140 liter restavfall.
 ** Årlig kostnad for bruk av gjenvinningsstasjoner viser samlet kostnad for fire årlige leveringer av et lite hengerlass med blandet avfall. Prissystemene varierer. Selv om renovasjonsgebyrer i RfD-kommunene har økt i 2024, er innbyggernes samlede gebyrer lavere enn nabokommunene, når betalinger på gjenvinningsstasjoner hensyntas.

Gjennomsnittlig renovasjonsgebyr eks. mva.
 (konsumprisindeks oppgitt med 2011 som indeksår)

Gebyrinntekter, kostnader og selvkostfond

Grafen viser hvordan gebyrene i flere år, og spesielt i 2022 og 2023, er satt betydelig lavere enn reelle kostnader. Hele selvkostfondet er nå tilbakeført innbyggerne i henhold til plan.

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

Bakgrunn for eiermeldingen

Eiermeldingen fra styret i RfD for driftsåret 2023

Nye tiltak for en enda bedre
renovasjonsordning

Gode grep for gjenvinnings-
stasjonene

Må avgjøre fremtidig driftsform

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR
DRIFTSÅRET 2023

HVA	Siste 5 år	Strategiske mål	Kommentar
Avfallsmengde per innbygger	2019: 504 kg 2020: 503 kg 2021: 480 kg 2022: 445 kg 2023: 432 kg	Avfallsreduksjon er det øverste målet i avfallspolitikken, fordi det er det tiltaket som har størst klimagevinst.	Avfallsmengden per innbygger gikk ned fra 445 kg til 432 kg i 2023. Mengden har vært synkende i flere år, noe som er svært positivt.
Andel restavfall av total	2019: 28,5 % 2020: 29,5 % 2021: 29,3 % 2022: 31,0 % 2023: 30,5 %	Reduksjon av restavfallsmengden er et viktig strategisk mål.	Avfallsmengdene har gått ned, men den prosentvise andelen restavfall har forandret seg lite de siste årene.
Klimagevinst CO ₂ -ekvivalenter pr tonn avfall	2019: 757 kg 2020: 756 kg 2021: 743 kg 2022: 745 kg 2023: 712 kg*	Klimanytte av selskapets virksomhet regnes om til CO ₂ -ekvivalenter som viser en positiv gevinst.	*Beregningsmetode ble endret i 2023 og er ikke sammenliknbar med tidligere år.
Feilsortert mat i restavfallet	2019: 27,4 % 2020: 29,5 % 2021: 26,9 % 2022: 26,9 %* 2023: 21,0 %	Det er et mål for planperioden at mengden feilsortert mat i restavfallet skal halveres.	Det er fortsatt mye matavfall som kastes i restavfallet. Andelen er redusert, men målet om halvering er ikke nådd. * ikke gjennomført måling.
Materialgjennivningsgrad	2019: 48,9 % 2020: 53,0 % 2021: 53,6 % 2022: 52,8 % 2023: 56,9 %	I tråd med EU-mål skal andel materialgjenvinning og ombruk være minst 50 % innen 2020, 55 % innen 2025, 60 % innen 2030 og 65 % innen 2035.	Materialgjennivningsgraden har økt i 2023, noe som er svært positivt. Summen av ombruk og materialgjenvinning er 57,7 %. Målet er 65 % innen 2035.
Avvik (avfall ikke hentet)	2019: 1,2 ‰ 2020: 0,9 ‰ 2021: 1,2 ‰ 2022: 1,2 ‰ 2023: 2,7 ‰	Det er et mål at avvik på manglende avfallshenting skal være maksimalt 0,8 promille.	Vinteren 2022/2023 var spesielt utfordrende, og det har vært flere avvik enn normalt.
Kundetilfredshet	2019: 82 2020: 82 2021: 82 2022: 80 2023: 80	Det er satt som mål for RfD at kundetilfredsheten skal være 80 eller mer på en skala fra 0 til 100.	RfD hadde en kundetilfredshet på 80 som er svært høyt og over gjennomsnittet for deltagerne i benchmark.
Gjennomsnittlig renovasjonsgebyr	2019: 2715 kr 2020: 2831 kr 2021: 2916 kr 2022: 2998 kr 2023: 3178 kr	Gjennomsnittlig renovasjonsgebyr skal ha en rimelig utvikling, og ikke være høyere enn landsgjennomsnittet.	Gjennomsnittlig renovasjonsgebyr er lavere enn landsgjennomsnittet for Norge som var 3562 kr i 2023.

Tabell: Oversikt over utvalgte nøkkeltall som viser resultater siste fem år.

Nye tiltak for en enda bedre renovasjonsordning

Siden RfD vedtok sin første langtidsplan i 2012, «Fremtidens kildesortering», har alle tiltakene blitt gjennomført. Nå er det gjort en grundig jobb med å finne nye, nødvendige tiltak og mål for det neste tiåret.

I dokumentet «RfD mot 2035 – Fremtidens renovasjonsordning» beskrives retningen og prioriterte tiltak. Arbeidet tar utgangspunkt i de mest relevante utviklingstrekkene for RfD og bransjen, som infrastruktur, teknologi, politikk og styring, arbeidsliv, økonomi og tjenestetilbud. Dokumentet vil være styringsgivende for hvordan RfD skal bidra til å oppnå viktige samfunns mål.

Hovedmålet i den nye planen er at minst 65 % av alt som samles inn eller leveres til RfD skal gå til ombruk eller materialgjenvinning innen 2035.

For å oppnå det, vil RfD prioritere seks hovedtiltak:

- **Tilby flere henteordninger:** Etablere ordninger som ikke forutsetter at innbyggerne har tilgang på bil og tilhenger. Dette gjelder for eksempel grovavfall, tekstiler eller gjenstander til ombruk.
- **Tilpasse beholdertyper og tømmefrekvens:** Endre beholdertyper og tømmefrekvens slik at innbyggerne i større grad kan velge en abonnementsstype som er tilpasset deres behov.

- **Ny gebyrmodell med større valgfrihet:** Etablere et nytt gebyrsystem, som i større grad gir incentiver til bedre sortering, mer ombruk og avfallsminimering.
- **Tilstrebe maskinell ettersortering av avfall:** Innføre maskinell ettersortering av avfall i samarbeid med andre aktører i bransjen.
- **Utvikle en kompetent og effektiv organisasjon:** Jobbe systematisk med HMS og kompetanseutvikling for å ruste organisasjonen for fremtidens utfordringer.
- **Ta i bruk ny teknologi:** Effektivisere kundedialog og arbeidsprosesser knyttet til renovasjonstjenesten.

Underveis i perioden vil RfD legge opp til grundig drøfting av hvordan dette skal realiseres. Dette både for å sikre at vi er på riktig vei, og at planen er godt politisk forankret. I tillegg til at «RfD mot 2035» skal være et styringsdokument for virksomheten, er det et stort ønske at det skal være gjensidig forpliktende for selskapet, kommunene, leverandører og samarbeidspartnere – alle må dra i samme retning.

MER Å HENTE I RESTAVFALLET

Selv om innbyggerne i regionen generelt er flinke til å sortere, er det et spesielt stort forbedringspotensial i å redusere mengden restavfall. Å jobbe for dette er noe av det viktigste som kan gjøres for at RfD når målene. Det vil ikke bare være nok å oppfordre innbyggerne til å kaste mindre og sortere mer – det må skje større endringer. På aksjonslisten er derfor flere tiltak som kan bidra til at det kastes mindre i restavfallet.

Det er blant annet lagt opp til at innbyggere som er flinke til å sortere og har lite restavfall, skal belønnes med lavere gebyrer enn de som har mye. Det er planer om å utvide hente tilbudet slik at det blir enklere for folk å kvitte seg med det som per i dag må leveres på gjenvinningsstasjonene. I tillegg planlegges maskinell sortering av avfallet som samles inn, for å sørge for at enda flere ressurser blir brukt igjen. Det har blitt etablert flere ettersorteringsanlegg i løpet av de siste årene, med veldokumenterte og gode resultater.

NY TEKNOLOGI GIR NYE MULIGHETER

Siden forrige tiårsplan ble vedtatt og gjennomført, har den teknologiske utviklingen rast av gårde i rakettfart. For RfD gir det langt flere muligheter i det fremtidige renovasjons-

arbeidet. I takt med denne utviklingen skal selskapet ikke bare holde følge, men ta grep for å være i førersetet.

Samspeillet mellom maskin og menneske vil være avgjørende for RfD det neste tiåret, og det blir enda viktigere å investere i organisasjonsutvikling, effektivisering og kompetanseheving. De neste årene skal RfD både være innovative og finne nye, intelligente løsninger, og sikre at vi har evnen til å justere kursen underveis.

Det krever at selskapet har tilgang til, og aktivt utvikler riktig og viktig kompetanse. RfD skal være en stødig, effektiv og kunnskapsrik organisasjon, og en viktig rådgiver for eierne i klima- og miljørelaterte saker.

ET SKRITT VIDERE: I desember 2012 vedtok representantskapet «Fremtidens kildesortering i Drammensregionen». Tiltakene som ble presentert i denne planen har nå blitt gjennomført – tiden er kommet for å sette nye mål.

INNHOLD

FORORD

NØKKELINFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

 TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

Bakgrunn for eiermeldingen

Eiermeldingen fra styret i RfD for driftsåret 2023

Nye tiltak for en enda bedre renovasjonsordning

Gode grep for gjenvinningsstasjonene

Må avgjøre fremtidig driftsform

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

 REGNSKAP FOR
DRIFTSÅRET 2023

Gode grep for gjenvinningsstasjonene

Flere saker knyttet til gjenvinningsstasjonene fikk stor oppmersomhet i 2023. Blant dem var oppgraderingen av Enger, nye åpningstider og forslaget om innføring av brukerbetaling.

De siste årene har RfD jobbet med å oppgradere alle seks gjenvinningsstasjonene i regionen til større og mer moderne anlegg. Sist ut var Enger gjenvinningsstasjon, hvor vi ønsket velkommen til en ny og moderne stasjon i juni 2023. Som resultat av oppgraderingen har stasjonen fått større kapasitet, bedre trafikkflyt og god plass inne på området. – Vi har fått et nytt ombrukstorg, og et nytt mottak for EE-av-

fall og farlig avfall, forteller seksjonsleder Eirik Kultom Karlsen. Da gjenvinningsstasjonen skulle oppgraderes, la RfD vekt på at materialene som ble brukt kom fra ombruk. Totalt er rundt en femtedel av den nye stasjonen bygget med gjenbruksmaterialer, i form av dører, vinduer, murstein og kledning. Mesteparten av dette ble hentet fra nedlagte Storebo i Modum. Det var særlig bevaringen av et større veggmaleri, signert av lokalkunstner Per Aabel, som bidro til mye positiv oppmerksomhet.

– Deler av maleriet, som var malt på gips, blir i dag brukt som utsmykning på det nye ombrukstorget, forteller Marte Brændsrud, kommunikasjonssjef i RfD.

POPULÆRE OMBRUKSTORG

I likhet med de øvrige gjenvinningsstasjonene har også Enger fått sitt eget ombrukstorg. Da torget åpnet, uttalte Brændsrud til lokalavisen Bygdeposten at «ombruk blir stadig mer populært, og at tilbudet derfor er noe man tror vil bli tatt godt imot».

Samtlige ombrukstorg i Drammensregionen har det siste året merket økt pågang fra publikum. Som i samfunnet for øvrig er det stor interesse for å bruke om igjen det andre ikke lenger har bruk for. På ombrukstorgene til RfD finnes et stort utvalg av alt fra møbler, til bøker, kjøkkenutstyr og sportsartikler. Og alt du finner her, er gratis.

For å optimalisere driften og tilpasse bedre til kundenes behov, endret RfD i fjor åpningstider ved Lerpeveien, Mile og Nedre Eggedal gjenvinningsstasjoner.

– Disse endringene er i tråd med det reelle bruksmønsteret på stasjonene, og bidrar til at

vi kan drive mer effektivt og på den måten holde renovasjonsgebyret lavest mulig, sier Eirik Kultom Karlsen.

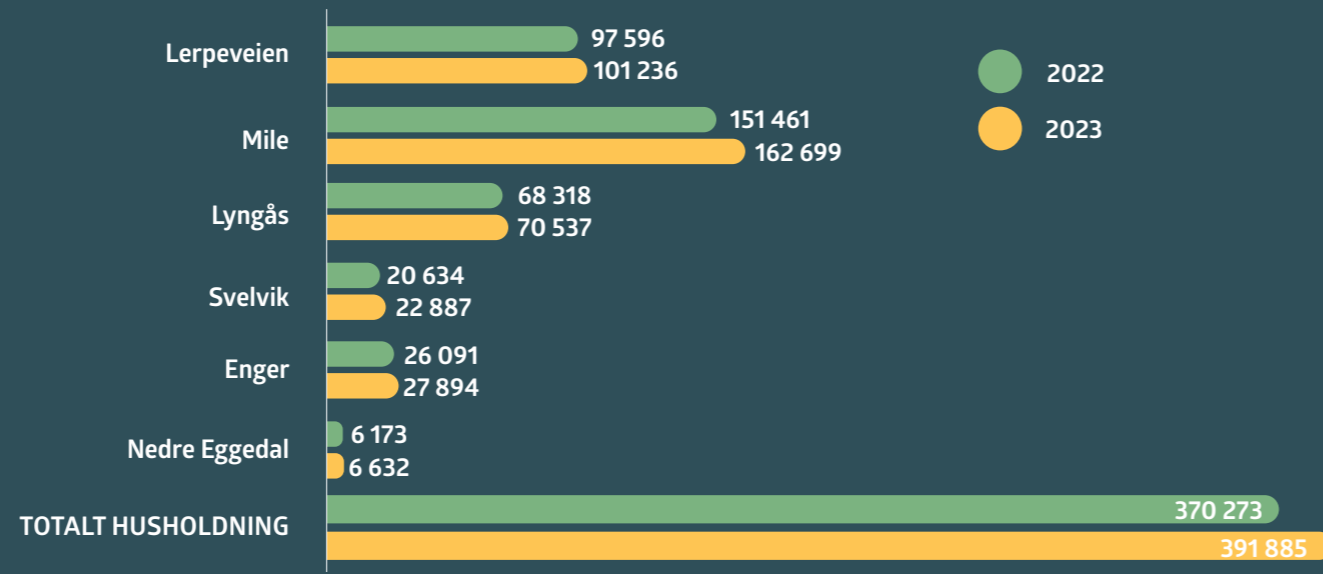
I gjennomsnitt besøker hver husstand i Drammensregionen en av RfDs gjenvinningsstasjoner og ombrukstorg fem ganger i året.

– Mange setter pris på at tilbudet er inkludert i renovasjonsgebyret slik at man ikke trenger å betale noe ekstra, sier Kultom Karlsen.

EGENANDEL OG ØKTE GEBYRER

Renovasjonsgebyret var likevel oppe til diskusjon høsten 2023. Da foreslo RfD å innføre egenandel for levering av husholdningsavfall til gjenvinningsstasjonene, noe som er vanlig i de fleste kommuner i Norge. Dette er i tråd med «forurensar betaler»-prinsippet, som gir en mer rettferdig kostnadsbelastning enn å legge kostnaden inn i renovasjonsgebyret.

Besøk på gjenvinningsstasjonene

GJENVINN-VINN: Nå er det enklere og bedre å bruke alle våre seks gjenvinningsstasjoner. I løpet av de siste årene har RfD investert mye i å utbedre tilbudet på stasjonene, og ble i løpet av 2023 ferdig med de siste oppgraderingene.

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

Bakgrunn for eiermeldingen

Eiermeldingen fra styret i RfD
for driftsåret 2023

Nye tiltak for en enda bedre
renovasjonsordning

**Gode grep for gjenvinnings-
stasjonene**

Må avgjøre fremtidig driftsform

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR
DRIFTSÅRET 2023

I Drammensregionen er alle kostnadene til drift av gjenvinningsstasjoner inkludert i renovasjonsgebyret. Den reelle kostnaden for én avfallslevering er i gjennomsnitt ca. 300 kroner. En husstand bruker i snitt gjenvinningsstasjonen 4–5 ganger per år, som betyr at hver husstand årlig belastes 1200–1500 kroner, uansett om de benytter tjenesten eller ikke. Denne ordningen er svært gunstig for de som bruker gjenvinningsstasjonen mye, men ugunstig for de som bruker tilbudet lite.

Forslaget kom fordi det ville være mer rettferdig å belaste de som bruker tjenesten enn de som ikke bruker den. Tanken var at en innføring av egenandel ville bidra til at de som bruker tjenesten ofte betaler mer enn de som bruker tjenesten sjelden, forklarer Kultom Karlsen.

Styret mente tiden var moden for brukerbetaling og at dette kunne legges inn i budsjett-

forutsetninger allerede fra 2024. Med en slik løsning ville gebyret blitt 400 kroner lavere, het det i forslaget.

I behandling av gebyrsaken i kommunestyrene ble det vedtatt et alternativt budsjett uten egenandel, og kostnaden ble inkludert i renovasjonsavgiften slik som før. Representantskapet ønsker at RfD utreder ytterligere, og forbereder et revidert saksunderlag om egenandel i 2024. RfD ble også bedt om å iverksette tiltak for å hindre at noen utnytter ordningen med fri levering urimelig.

Dermed er bruk av gjenvinningsstasjonene fortsatt inkludert i gebyret, og innbyggere og hytteeiere i Drammen, Lier, Modum, Sigdal og Øvre Eiker kan levere husholdningsavfall på alle våre gjenvinningsstasjoner uten å betale noe ekstra.

Besøk på gjenvinningsstasjonene 2019–2023

Antall besøkende på gjenvinningsstasjonene økte noe fra 2022 til 2023. Besøkstillene holder seg ganske stabile, med unntak av Mile og Lerpeveien. Takket være oppgraderingen har Mile blitt et mer populært valg. Det ser også ut til at en del av de som pleide å besøke Lerpeveien nå foretrekker Mile. Dette er bra fordi Mile har god plass og kapasitet til flere besøkende.

	2019	2020	2021	2022	2023
Lerpeveien	136 257	117 646	111 663	97 596	101 236
Mile	119 690	133 852	113 051	151 461	162 699
Lyngås	54 230	62 678	64 575	68 318	70 537
Svelvik	16 284	22 766	20 005	20 634	22 887
Enger	32 862	37 133	32 392	26 091	27 894
Nedre Eggedal	-	-	-	6 173	6 632
Totalt husholdning	455 596	374 075	341 686	370 273	391 885
Totalt næring	8 736	21 282	10 926	10 079	10 477
Totalt	464 332	395 357	352 612	380 352	402 362

Må avgjøre fremtidig driftsform

I juni 2023 måtte RfDs eierkommuner ta stilling til et viktig spørsmål: Bevare dagens løsning der underleverandør står for innhenting av avfall, eller selv ta hånd om dette? – Administrasjonen og styret var tydelige i sin anbefaling, sier daglig leder, Johan Rune Remmen.

Siden RfD ble etablert har innsamling av avfall fra husholdningene blitt gjort av underleverandører. I september 2024 går RfDs nåværende avtale med NordRen AS ut, med mulighet for 1+1 års forlengelse. I den forbindelse vurderte RfD tre alternativer for fremtidig drift av avfallsinnsamlingen:

- Ny anbudskonkurranse.
- Overta tjenesten i egenregi.
- En kombinasjon av disse to, basert på tjeneste eller geografi.

– Vi har det siste året gjort grundige vurderinger av alternativene. Både administrasjonen og RfDs styre var tydelige i sin anbefaling da saken ble lagt frem for representantskapet. Vi mener at det totalt sett er best å overta avfallshenting i egenregi, sier Johan Rune Remmen.

Det som ble utslagsgivende for beslutningen om egenregi, var at forutsetningen for konkurranse ikke lenger var til stede. For noen år siden var det mange selskaper som tilbød disse tjenestene og konkurransen var stor. Nå har de fleste store byer tatt tjenesten i egenregi, og det er få leverandører som tilbyr tjenesten.

ALLE MÅ VÆRE ENIGE

Anbefalingen ble basert på en rapport utarbeidet av administrasjonen. Her ble både nåværende situasjon og erfaringer fra andre kommuner og selskaper vurdert. Det ble også vurdert risiko og fleksibilitet, kvalitet og økonomi, markedssituasjon og mulighetsrom opp mot de nasjonale kravene.

Verdt å merke er at rapporten ikke utelukker noen av alternativene. Det skulle likevel være den løsningen som gagnar innbyggerne best man til slutt skulle lande på.

Helt avgjørende for å kunne fatte en beslutning var at alle de fem eierkommunene samlet seg om en felles anbefaling. Og slik ble det. Vedtaket om egenregi ble fattet i juni 2023, og RfD er nå i full gang med planleggingen og arbeidet.

HVORFOR EGENREGI?

Innsamling av avfall er et av RfDs kjerneområder og definert som samfunnskritisk. Tjenesten er avhengig av daglig utførelse, at avfallet blir hentet til avtalt tid og at det er lite avvik.

– De neste 10 årene er det også satt ambisiøse materialgjenninningskrav, og flere vil komme, sier Remmen.

– Å overta tjenesten i egenregi vil derfor gi RfD et større eierskap til kvaliteten. Man vil raskere kunne gjennomføre tilpassede endringer for å sikre det nivået man ønsker. I arbeidet med å oppnå høyere materialgjenninningsnivå, vil også renovatørene kunne bidra i mye større grad enn i dag.

POSITIV ENDRING: Bedre kvalitet i tjenesten kan ikke oppnås uten en målrettet innsats. Å overta innsamlingen i egenregi vil etter administrasjonens vurdering gi en større sannsynlighet for å oppnå dette. RfD har hatt god erfaring med å selv gjennomføre avfallshenting i Sigdal. Her er de første renovatørene som ble ansatt avbildet på Kilden omlastingsstasjon i 2021.

– I sitt arbeid ute i felt kan renovatøren bidra til å heve sorteringskvaliteten slik at vi har en mulighet til å nå målene vi har satt oss, sier Remmen.

REKRUTTERINGSUTFORDRINGER OG RISIKO

Rekruttering er en hovedutfordring uansett hvilken driftsform som velges. For RfD er det svært viktig at tjenesten blir utført uten opphold, og at man er i stand til å håndtere for eksempel sviktende rekruttering eller sykdom.

Selv om manglende erfaring med rekruttering blir pekt på som en risiko ved egenregi, er administrasjonens vurdering likevel at RfD har et godt fundament til å utføre denne oppgaven selv.

– De siste årene har vi styrket vår erfaring med drift i egenregi på gjenvinningsstasjonene og med renovasjon i Sigdal. Her har vi blant annet hatt fokus på kompetanseheving og erfart en betydelig kvalitetsheving utover det man tidligere hadde i en konkurransesituasjon. I Sigdal ser vi nå at vi kan gjøre tilpasninger raskere, har større fleksibilitet og mer handlingsrom til å løfte tjenesten, sier Remmen.

SMÅ FORSKJELLER I KOSTNADER

For noen år tilbake var anbudsprisene på innsamling, transport og behandling av avfall unormalt lave, grunnet svært høy konkurranse om offentlige oppdrag. Det medførte at flere leverandører hadde tapsbringende kontrakter, som resulterte i flere konkurser. De siste årene har konkurransen vært lavere og prisene vært stigende. I enkelte tilfeller har konkurransen om oppdrag vært så lav at de har måttet bli avlyst.

I rapporten fremkommer det at det ikke er store forskjeller i kostnadsnivået mellom de ulike alternativene. Kostnadene vil i tillegg uansett stige betraktelig, uavhengig av driftsform. Det skyldes både markedssituasjonen og den generelle prisstigningen.

– Ved å utføre tjenesten selv får vi en fleksibilitet til å ta innover oss endringer, som man i en kontraktssituasjon aldri vil kunne oppnå. Ved fremtidig utvikling av tjenesten vil dette være en fordel, sier Remmen.

INNHOLD

FORORD

NØKKELINFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

Betydelig klimagevinst

Hvor flinke er vi til å kildesortere?

Dette kaster hver person i RfDs
område i løpet av ett år

Avfallsbeholdere –
sortert og feilsortert

Hva skjer med avfallet?

Stor suksess for (ut)slitte klær

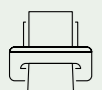
Stor begeistring for brukte varer

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR
DRIFTSÅRET 2023

DEL 2 – MILJØRAPPORT

- 36 Betydelig klimagevinst
- 42 Finner svar i folks søppel
- 50 Stor suksess for (ut)slitte klær
- 52 Stor begeistring for brukte varer

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

Betydelig klimagevinst

Hvor flinke er vi til å kildesortere?

Dette kaster hver person i RfDs område i løpet av ett år

Avfallsbeholdere – sortert og feilsortert

Hva skjer med avfallet?

Stor suksess for (ut)slitte klær

Stor begeistring for brukte varer

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR DRIFTSÅRET 2023

Betydelig klimagevinst

RfDs klimaregnskap omfatter alt avfall RfD håndterer, både fra husholdninger og fra næring. I likhet med de foregående årene viser klimaregnskapet en betydelig klimagevinst ved virksomheten til RfD. Det betyr at vi gjennom material- og energigjenvinning oppnår en klimaeffekt som overstiger utslippene fra forbrenning og transport betydelig.

UTSLIPP

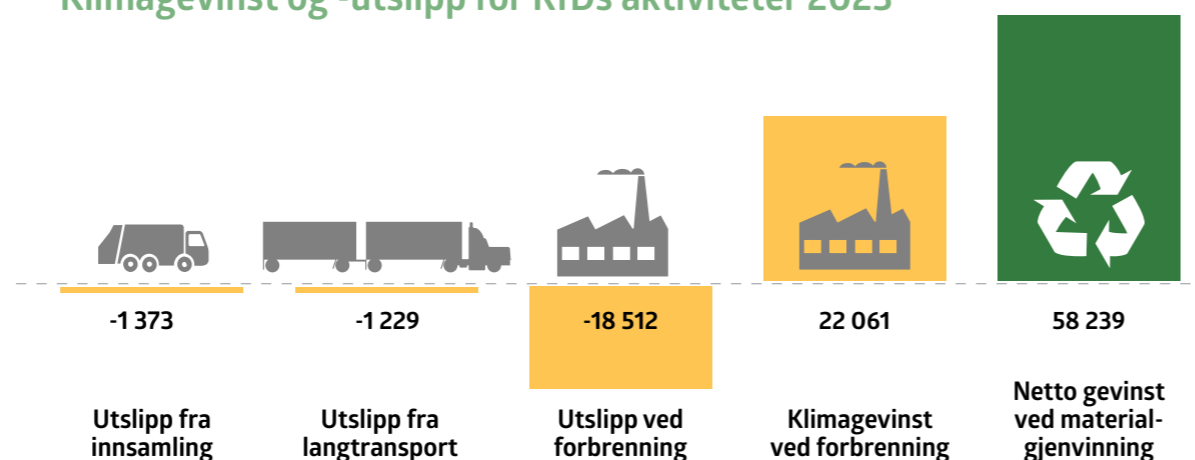
I 2023 var totale utslipp 21 114 tonn CO₂-ekvivalenter. Utslippene består av transportutslipp og utslipp ved forbrenning. Klimaregnskapet viser at den negative klimagevinsten (netto utslipp) fra transport, drift og administrasjon veies opp for ved at avfall gjenbrukes eller gjenvinnes. (Transport, drift og administrasjon inkluderer utslipp fra maskiner og elforbruk ved gjenvinningsstasjoner og omlastingsstasjon).

Tallene viser at det er langtransport som står for den største delen av utslippene, med 47 prosent. 26 prosent av utslippene kommer fra privat transport til gjenvinningsstasjoner. Det utgjør mer enn transport til renovasjon, som er 15 prosent. For maskiner knyttet til gjenvinningsstasjoner og omlasting er andelen 10 prosent. Driftstjenester knyttet til renovasjon utgjør bare 2 prosent i 2023.

Verdt å merke seg:

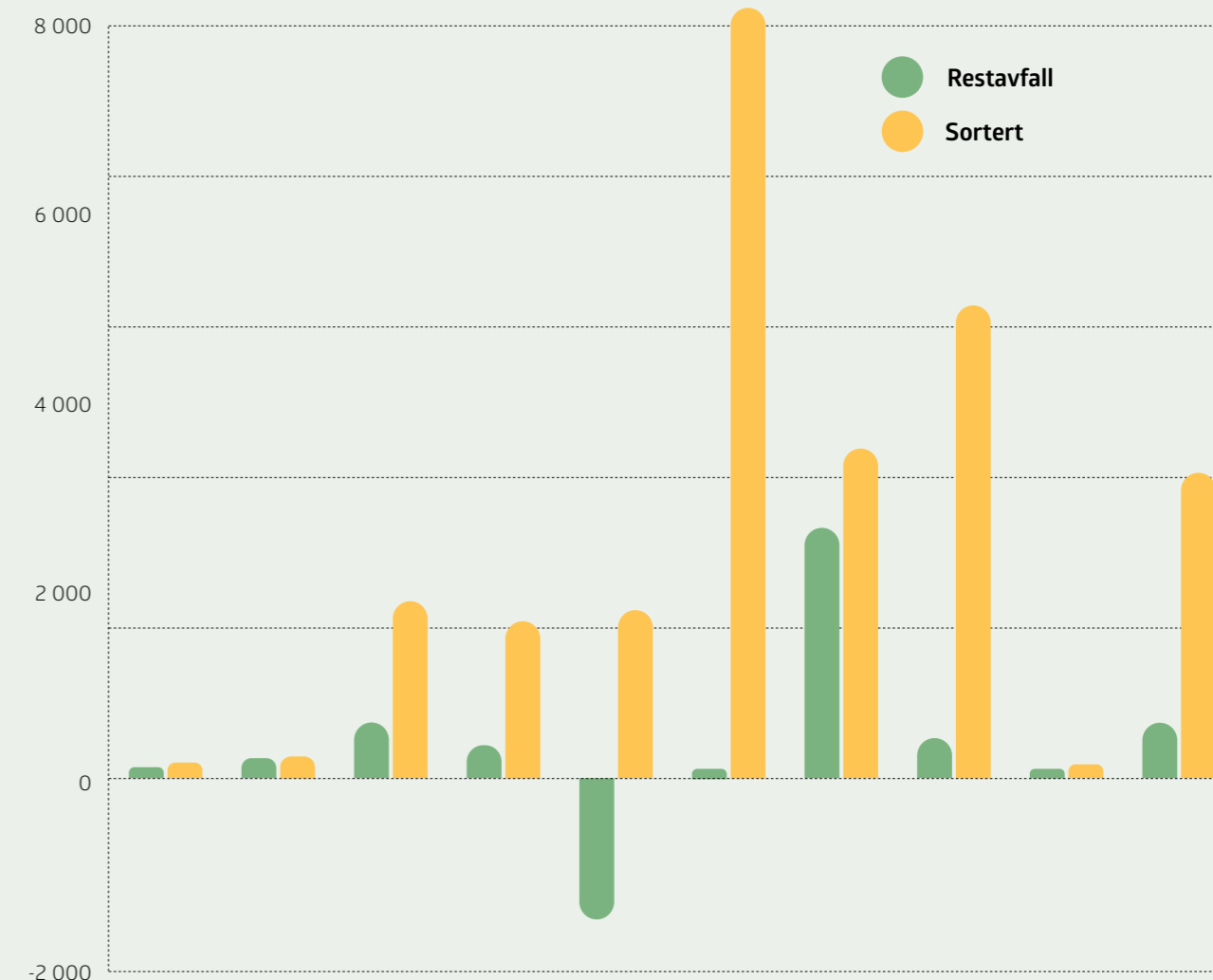
- Det er utfordrende å sammenligne klima-effekter over tid, siden antall innbyggere (kommuner) og beregningsmetoder har endret seg.
- De siste fire årene har avfallsmengden blitt redusert med nesten 10 prosent.
- I et utvidet perspektiv kan nedgang i avfallsmengde bety en stor miljøgevinst, dersom dette gjenspeiler lavere forbruk, men det måles ikke i dette regnskapet.

Klimagevinst og -utslipp for RfDs aktiviteter 2023

Kilde: Mepex Consult.

Total klimaeffekt, kg CO₂-ekvivalenter per tonn avfall

	Matavfall og komposterbart papir	Hageavfall, planterester, jord	Papir	Kartong, papp og drikkekartong	Plastemballasje	Hele klær og sko	Annet metall	EE-avfall	Glassemballasje	Metallemballasje
I restavfallet	117	213	593	351	-1 505	-111	2 667	427	-18	590
Sortert avfall	166	235	1 885	1 675	1 790	8 210	3 511	5 040	147	3 253

Klimagevinst per materiale/komponent for restavfall og sortert avfall. Kilo CO₂-ekvivalenter per tonn avfall.

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

Betydelig klimagevinst

Hvor flinke er vi til å kildesortere?

Dette kaster hver person i RfDs område i løpet av ett år

Avfallsbeholdere – sortert og feilsortert

Hva skjer med avfallet?

Stor suksess for (ut)slitte klær

Stor begeistring for brukte varer

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR DRIFTSÅRET 2023

- Vårt fokus på ombruk og materialgjenvinning gir betydelige gevinster, da dette reduserer behovet for produksjon av nye materialer.
- Det er betydelig klimagevinst fra RfDs virksomhet, men det er store forskjeller i klimagevinst mellom de ulike avfallstypene.
- Det er særlig stor klimagevinst for papir og papp, trevirke, metaller og EE-avfall.
- Det beste tiltaket for klimaet er avfallsreduksjon. Dette skyldes at utslippene forbundet med produksjon av varer og produkter vanligvis er langt høyere enn utslippene og gevinstene ved avfallshåndtering.
- Selv om det er betydelig klimagevinst fra vår virksomhet, er det viktig å påpeke at det er store forskjeller i klimaeffekten mellom ulike typer avfall. Vi vil fortsette å jobbe for å redusere vår klimapåvirkning og øke vår bærekraftige praksis.

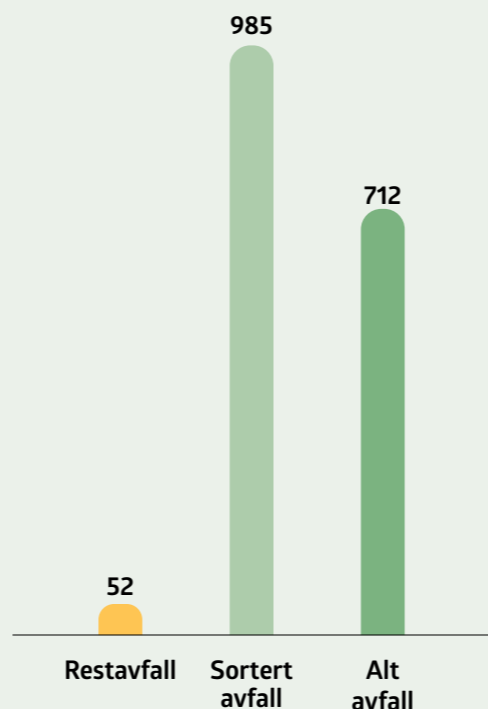
KLIMAGEVINSTER

Den totale klimagevinsten av RfDs virksomhet i 2023 var 59 186 tonn CO₂-ekvivalenter eller 712 kg CO₂ per tonn avfall. Det er noe lavere enn fjoråret (744 kg CO₂). Dette skyldes blant annet at beregningsmetode er endret, og klimanytte sammenliknes nå med endrede verdier for alternativ energiproduksjon har gått ned, noe som egentlig er positivt.

Gevinstene oppnås ved at avfallet utnyttes og erstatter jomfruelige energi- og materialressurser. Energien fremstilles ved forbrenning av restavfall og trevirke, og gevinsten beregnes ut fra hvilken type energi som produseres (fjernvarme og elektrisitet), og hvilken energikilde som antas å bli erstattet. Materialgjenvinning gir miljøgevinster gjennom produksjon av nye råvarer og biogass, som erstatter utslippene fra utvinning og bruk av ubrukte råvarer.

Detaljerte utslipp fra transport, drift og administrasjon 2023.

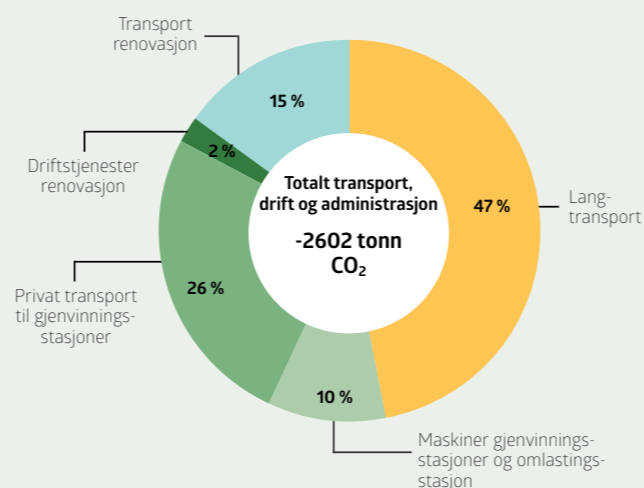
Netto klimagevinst per tonn for restavfall og sortert avfall i 2023

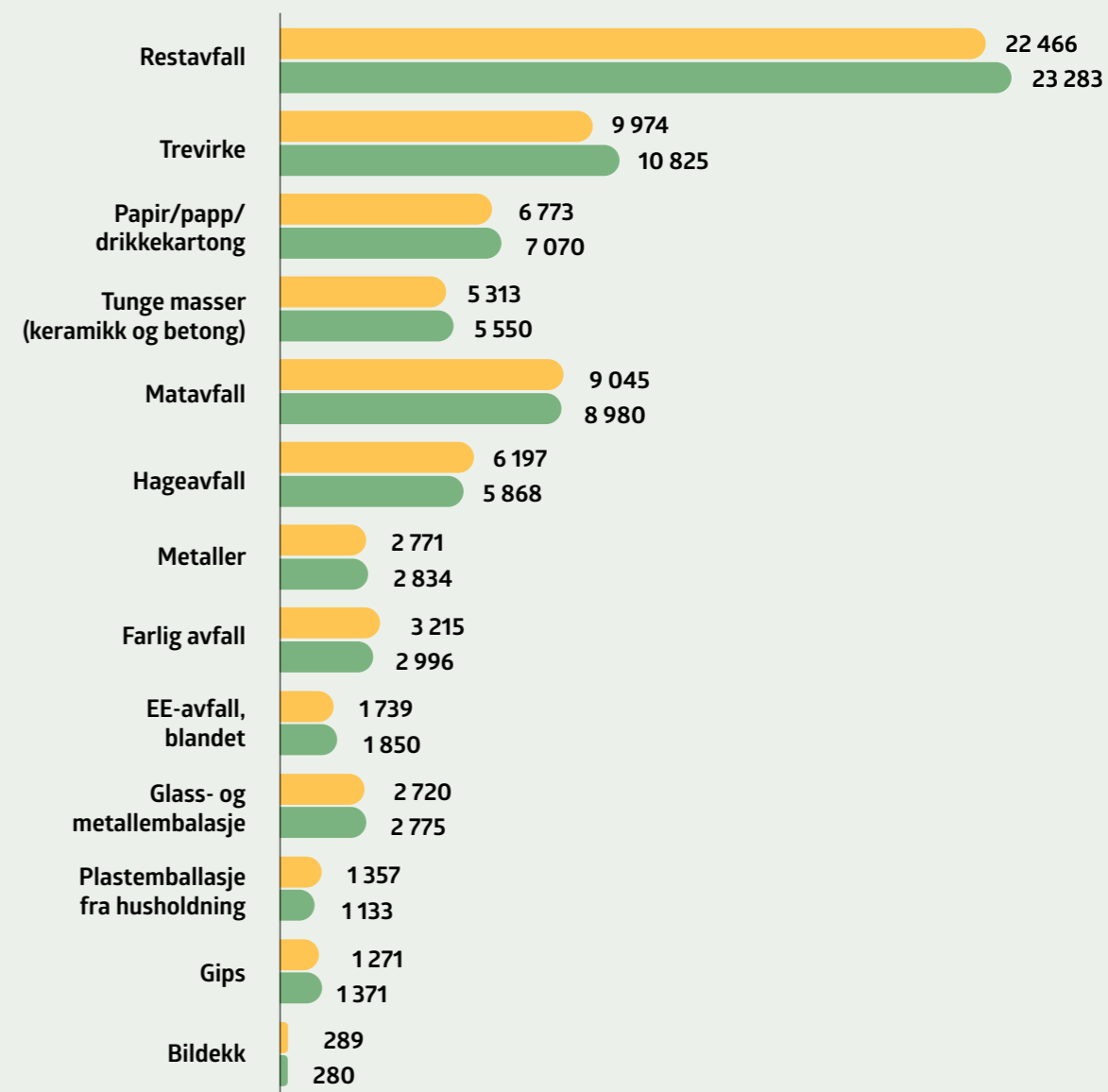
Denne grafen viser at det er mye større klimagevinst for sortert avfall enn for restavfall.

For sorterte avfallstyper er den gjennomsnittlige gevinsten 985 CO₂ per tonn avfall. For restavfallet er gevinsten på 52 kilo CO₂ per tonn avfall.

Kilde: Mepex Consult.

Tonn per avfallstype 2022 og 2023

Avfallsmengden er totalt sett litt lavere i 2023 enn den var i 2022, som er veldig positivt. At det er samlet inn mer plastemballasje, farlig avfall og matavfall, og samtidig mindre restavfall, er et positivt tegn på at innbyggerne har blitt flinkere til å sortere ut disse avfallstypene. RfD har jobbet mye med å motivere innbyggerne til å ikke kaste mat og plastemballasje i restavfallet de siste årene, og vi er veldig glade for at den utviklingen nå går i riktig retning.

● 2022
● 2023

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

Betydelig klimagevinst

Hvor flinke er vi til å kildesortere?

Dette kaster hver person i RfDs område i løpet av ett år

Avfallsbeholdere – sortert og feilsortert

Hva skjer med avfallet?

Stor suksess for (ut)slitte klær

Stor begeistring for brukte varer

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR
DRIFTSÅRET 2023

Klimaregnskap for avfallshåndteringen i 2023

	Hente- ordning	Gjenvinnings- stasjoner	Totalt
		Tonn CO ₂ -ekv.	
Klimagevinster			
Netto klimagevinst ved materialgjenvinning	17 637	40 603	58 239
Klimagevinst energjutnyttelse ved forbrenning	14 154	7 907	22 061
Sum klimagevinster	31 970	48 510	80 300
Klimautslipp			
Utslipp forbrenning, fossilt	-15 968	-2 544	-18 512
Utslipp fra langtransport	-418	-812	-1 229
Utslipp ved innsamling av avfall, inkl drift*	-497	-876	-1 373
Sum klimautslipp	-16 882	-4 232	-21 114
Netto resultat (gevinst)	14 908	44 278	59 186
		Prosent av total	
Klimagevinster			
Netto klimagevinst ved materialgjenvinning	22 %	51 %	73 %
Klimagevinst ved forbrenning	18 %	10 %	27 %
Sum klimagevinster	40 %	60 %	100 %
Klimautslipp			
Utslipp forbrenning, fossilt	76 %	12 %	88 %
Utslipp fra langtransport	2 %	4 %	6 %
Utslipp ved innsamling av avfall	2 %	4 %	7 %
Sum klimautslipp	80 %	20 %	100 %
Netto resultat (gevinst)	25 %	75 %	100 %

*Utslipp maskiner gvst. er nå inkludert

Kilde: Mepex Consult.

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

Betydelig klimagevinst

Hvor flinke er vi til å kildesortere?

Dette kaster hver person i RfDs område i løpet av ett år

Avfallsbeholdere – sortert og feilsortert

Hva skjer med avfallet?

Stor suksess for (ut)slitte klær

Stor begeistring for brukte varer

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR DRIFTSÅRET 2023

Hvor flinke er vi til å kildesortere?

Annethvert år tar RfD en nærmere kikk på husholdningsavfallet fra innbyggerne våre. Det kan fortelle oss hva vi har lyktes med, og hvilke utfordringer som gjenstår.

RfD har gjennomført plukkanalyser av innbyggernes husholdningsavfall siden 2005. Funnene vi gjør har stor betydning for RfDs arbeid, for de forteller oss hvor mye av restavfallet som kunne ha blitt kildesortert, og gått til materialgjenvinning. Samtidig kan de fortelle oss noe om samfunnet vi lever i; hvilke vaner og trender som gjelder her og nå. Plukkanalysen for 2023 ble gjennomført over tre uker i november på Kilden gjenvinningsstasjon. Her gikk vi gjennom rest- og matavfall, papp- og papiravfall, plastemballasje, glass- og metallemballasje som et representativt utvalg av innbyggerne i hele Drammensregionen hadde kastet i samme periode.

FORSKJELL MELLOM HUSENE

Blant resultatene vi var ekstra spente på, var andelen feilsortering i restavfallet. Forrige gang vi gjorde en tilsvarende plukkanalyse, i 2021, lå denne andelen på 60 prosent. Det betyr at over halvparten av det vi kastet i restavfallet, som for eksempel matavfall, plastemballasje og papiravfall, kunne ha blitt sortert ut.

Plukkanalysen for 2023 viste at denne andelen var redusert til 50,7 prosent, eller 49,6 kilo per innbygger per år. Det er svært positivt, men viser samtidig at mange innbyggere fortsatt er usikre på hvordan avfallet skal sorteres, eller velger å ikke gjøre det. Da ender det fort opp med at mye mer enn nødvendig havner i restavfallet. Analysen viser at det gjelder spesielt for dem som bor i enebolig og rekkehus, mens de som bor i blokk har en høyere andel sortert restavfall.

FOR MANGE GRESSKAR

For kildesortert matavfall viser analysen at vi sorterer 90,4 prosent riktig! I denne analysen er også kategorien nedfallsfrukt og gresskar utelatt fordi den ble gjennomført så tett opp mot Halloween. Vi tror derfor ikke at vi hadde fått tilsvarende resultater resten av året. Samtidig kunne 46,8 prosent av maten vi kaster blitt spist. Det tilsvarer nesten 30 kilo per innbygger. Det er et lavt tall sammenlignet med landsgjennomsnittet på 40,3 kilo, men fortsatt høyere enn det som er ønskelig. Mulige forklaringer på nedgangen kan være økte matvarepriser og lavere kjøpekraft; at vi i større grad enn før bruker opp mer av det vi har av mat.

Blant ting som blir sortert feil i matavfallet er planterester som hageavfall og krydderurter. Det kan skyldes at vi tidligere sendte matavfall til kompostering, noe vi ikke gjør lenger.

ISOPOR ER IKKE PLAST

For kildesortert plastmateriale viser plukkanalysen at andelen plastemballasje vi sorterer riktig er på 86,5 prosent. Samtidig havner mye i restavfallet, så her er det et stort potensial for at mer sorteres ut. Verdt å merke seg er at det også er noen forskjeller mellom områdene som er med i analysen. Blant det som trekker ned prosentandelen for riktig sortert plastemballasje er isopor og lignende, men også tekstiler, matavfall og øvrig avfall, som våtservietter og bleier, kastes feilaktig i plastemballasjen.

Siden henteordningen for plastemballasje ble innført i 2009, har det vært gjennomført langt færre analyser av kildesortert plastemballasje enn av restavfall, kildesortert matavfall og kildesortert papp- og papiravfall. For de siste ti årene viser resultatene relativt lik mengde og sammensetning.

FÆRRE LESER PÅ PAPIR

De to siste årene har det vært en positiv reduksjon i total avfallsmengde i hjemmet, fra 227,3 kilo per innbygger til 207,6 kilo. Det skyldes både at det blir kastet mindre mat enn før, men kanskje særlig at vekten av papp- og papiravfall stadig blir mindre. Siden den første plukkanalysen i 2005 har lesestoff og annet papir blitt redusert med 78 prosent målt i kilo per innbygger.

I plukkanalysen for 2023 fremkommer det at ca. halvparten av papir og papp som sorteres riktig, er lesestoff og annet papir. Det samsvarer godt med trenden i samfunnet ellers, der man ser at antall husholdninger som abonnerer på aviser og tidsskrifter går nedover.

LAVE TALL FOR METALL

Analysen viser at det er stort potensial for økt utsortering av metallemballasje. Blant den kildesorterte glass- og metallemballasjen er nemlig 81,9 prosent glass og bare 6,3 prosent metallemballasje. Noe av denne emballasjen finner vi igjen i restavfallet, matavfallet, plastemballasje og farlig avfall. En mulig forklaring kan være at dette er emballasje som oppleves som vanskeligere å rengjøre, og som derfor ikke blir sortert riktig.

Resultater fra analysen viser at det er store forskjeller mellom boligområdene som ble undersøkt. Noen steder utgjør andel kildesortert metallemballasje 10,4 prosent mens det andre steder bare er 4,0 prosent. Verdt å merke seg er at det også er store forskjeller i hva slags glass som blir kildesortert. For halvparten av stedene er det mye feilsortert keramikk, steintøy og porselen, mens dette er helt fraværende i andre områder.

INNHOOLD

FORORD

NØKKELINFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

Betydelig klimagevinst

Hvor flinke er vi til å kildesortere?

Dette kaster hver person i RfDs område i løpet av ett år

Avfallsbeholdere –
sortert og feilsortert

Hva skjer med avfallet?

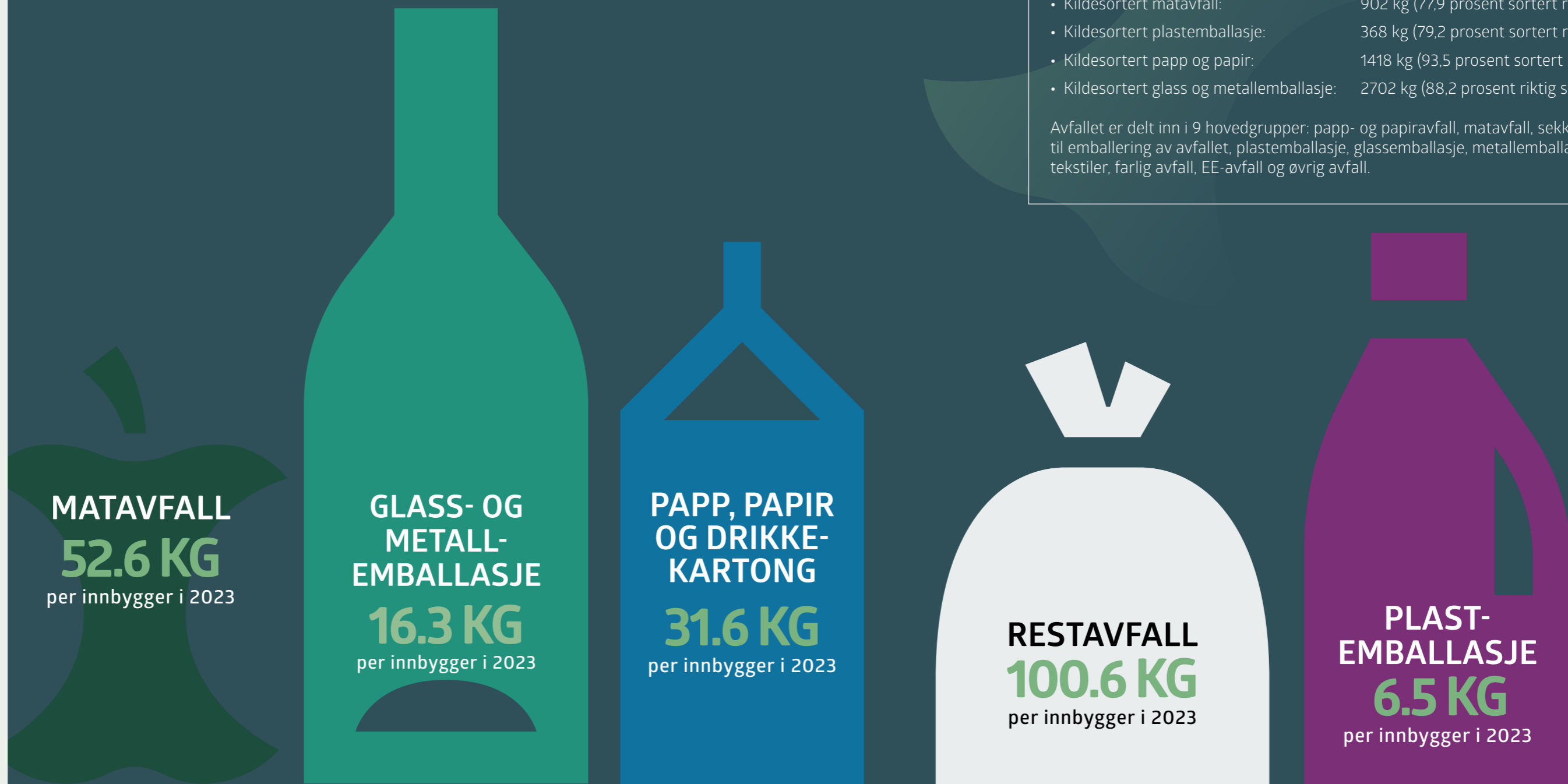
Stor suksess for (ut)slitte klær

Stor begeistring for brukte varer

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR
DRIFTSÅRET 2023

Dette kaster hver person i RfDs område i løpet av ett år

Dette ble undersøkt i plukkanalysen

- Restavfall: 1794 kg (49,3 prosent sortert riktig)
- Kildesortert matavfall: 902 kg (77,9 prosent sortert riktig)
- Kildesortert plastemballasje: 368 kg (79,2 prosent sortert riktig)
- Kildesortert papp og papir: 1418 kg (93,5 prosent sortert riktig)
- Kildesortert glass og metallemballasje: 2702 kg (88,2 prosent riktig sortert)

Avfallet er delt inn i 9 hovedgrupper: papp- og papiravfall, matavfall, sekker og poser brukt til emballering av avfallet, plastemballasje, glassemballasje, metallemballasje, gjenvinnbare tekstiler, farlig avfall, EE-avfall og øvrig avfall.

INNHOOLD

FORORD

NØKKELINFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

Betydelig klimagevinst

Hvor flinke er vi til å kildesortere?

Dette kaster hver person i RfDs område i løpet av ett år

Avfallsbeholdere – sortert og feilsortert

Hva skjer med avfallet?

Stor suksess for (ut)slitte klær

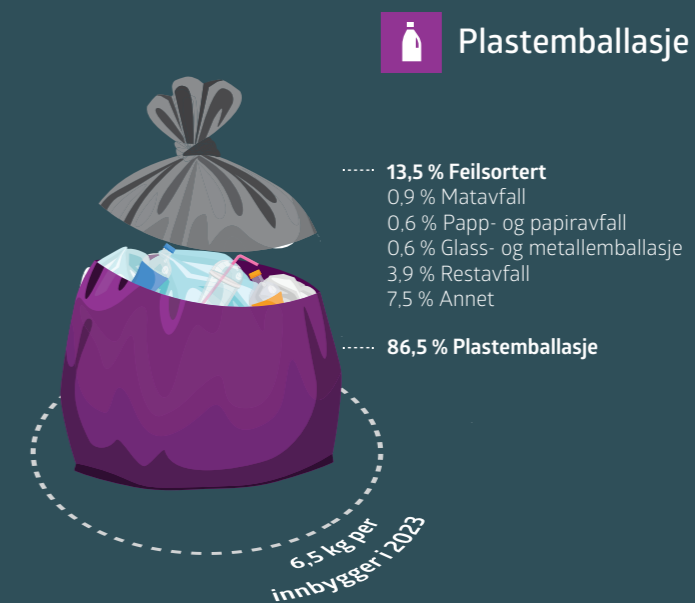
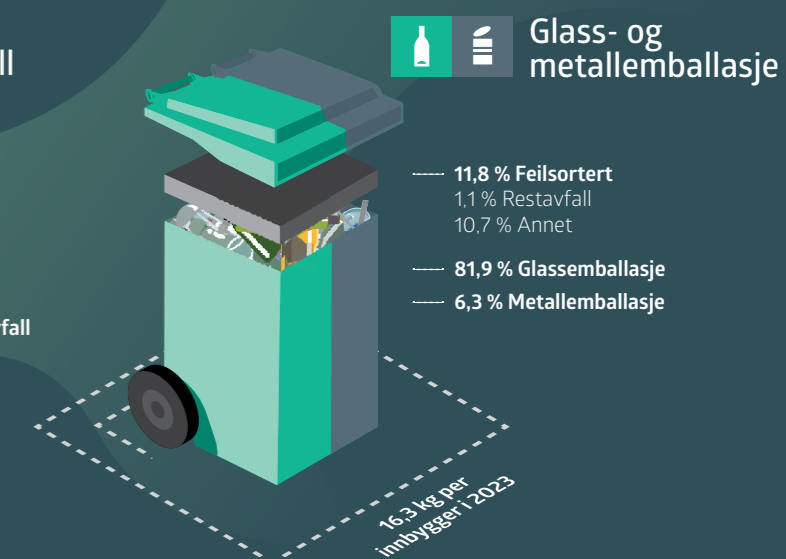
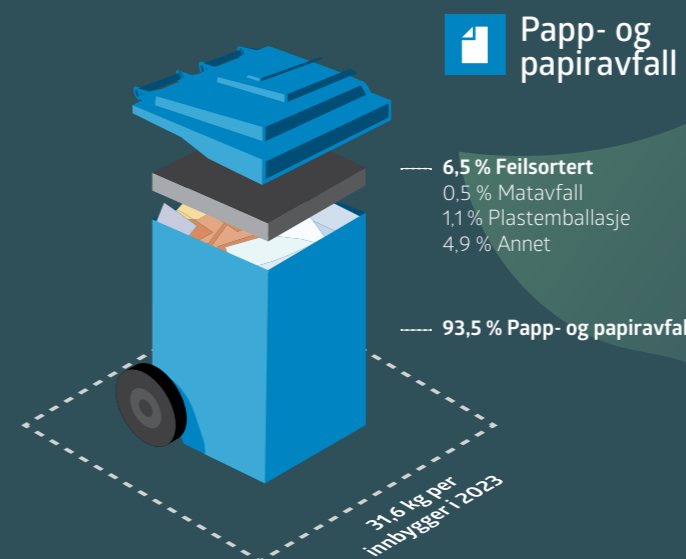
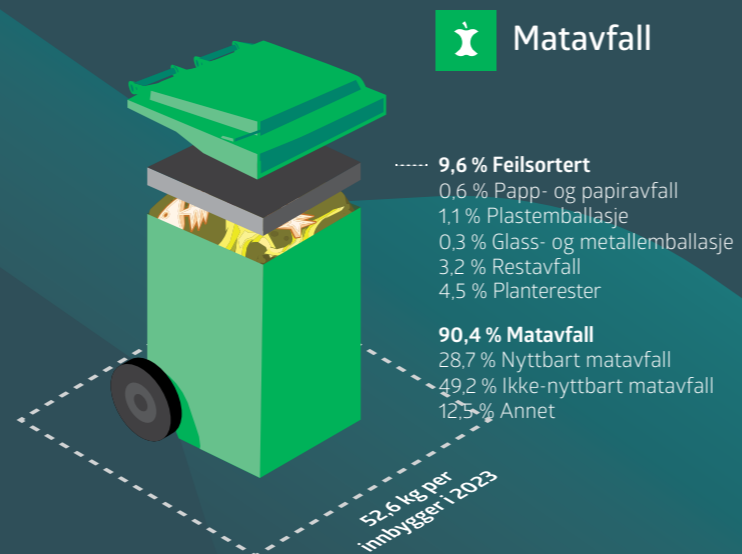
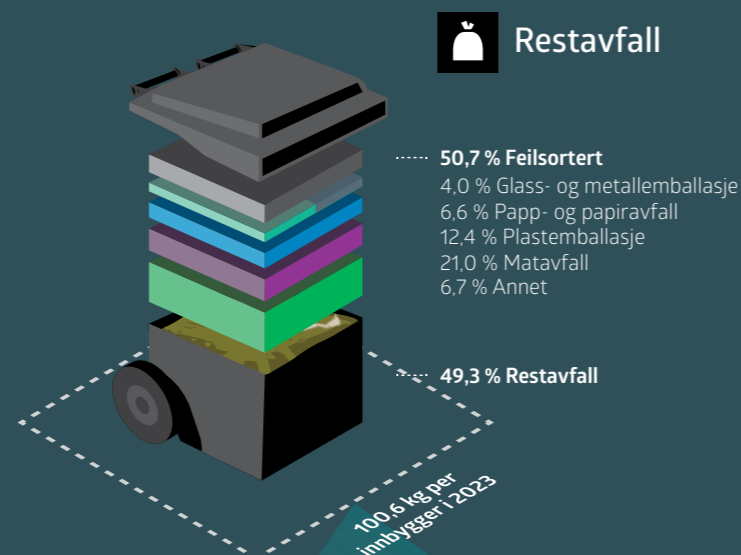
Stor begeistring for brukte varer

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR DRIFTSÅRET 2023

Avfallsbeholdere – sortert og feilsortert

Avfall er en ressurs, og når du kildesorterer får vi mulighet til å bruke det til noe verdifullt. I Norge produserer vi omtrent et halvt tonn avfall i året per innbygger. Veldig mye av det vi kaster kan, og bør, brukes til noe nyttig.

INNHOLD

FORORD

NØKKELINFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

Betydelig klimagevinst

Hvor flinke er vi til å kildesortere?

Dette kaster hver person i RfDs område i løpet av ett år

Avfallsbeholdere – sortert og feilsortert

Hva skjer med avfallet?

Stor suksess for (ut)slitte klær

Stor begeistring for brukte varer

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR
DRIFTSÅRET 2023

Hva skjer med avfallet?

For å nå klima- og miljømålene må vi sørge for at mest mulig av råvarene som er i avfallet blir brukt på nytt. De ulike avfallstypene sorteres, ettersorteres og fraktes til ulike anlegg, der de gjenvinnes. På den måten bidrar vi til en sirkulær økonomi.

MATAV FALL

Matavfallet blir til biogass og biogjødsel på Den Magiske Fabrikken i Vestfold. Biogassen kan brukes i stedet for fossilt drivstoff og regnes som den beste ressursutnyttelsen som er mulig for matavfall. Biogass fra vårt matavfall benyttes blant annet som drivstoff for busser og renovasjonsbiler. Bio-gjødselen brukes i landbruket, og er et produkt av høy kvalitet.

PAPIRAV FALL

Papiravfallet som samles inn er en blanding av aviser, drikkekartonger, esker, bølgepapp og liknende. Papir, kartong og papp blir ettersortert maskinelt, og drikkekartonger blir kuttet opp i mindre biter og bløtlagt. Plastbelegg, korker og aluminium blir fjernet. Papirmassen inngår som råstoff til nye papirprodukter som aviser, toalettpapir og pizzaesker. Ved å gjenvinne papiravfall reduseres både behovet for hogst av skog, og forbruk av energi til papirproduksjon.

GLASS- OG METALLEMBALLASJE

Glass- og metallemballasje leveres samlet, og blir maskinelt ettersortert i Fredrikstad. Glasset blir sortert i ulike farger, før det blir benyttet som rå-stoff i nye produkter. Resirkulert glass brukes både til bygge-materialer, isolasjon og nye glassprodukter. Metallet smeltes om til nye metallprodukter, som spiker, sykkeldeler og hageredskap. Å gjenvinne glass og metall sparer mye energi sammenlignet med å lage nytt, og kan gjenvinnes nærmest i det uendelige.

PLASTEMBALLASJE

Plastemballasjen samles inn og presses før den fraktes til store sorteringsanlegg. Plasten vaskes, sorteres i ulike kvaliteter og omdannes til råstoff (granulat) for nye plastprodukter. Produkter som lages av resirkulert plast er for eksempel bæreposer, plastkanner, blomsterpotter og søppel-bøtter. For hver kilo plast som gjenvinnes sparer vi to kilo olje og en kilo CO₂.

RESTAVFALL

Restavfall er avfallet som er igjen når alt som kan materialgjenvinnes er sortert ut. Restavfallet som samles inn i Drammensregionen, sendes til energigjenvinningsanlegg som produserer industriell energi og elektrisitet. Ved å erstatte fossilt brennstoff med energi fra restavfall reduseres utslipp av CO₂.

FARLIG AVFALL

Avfall som inneholder stoffer som er farlige for mennesker, dyr og natur defineres som farlig avfall. Det er særdeles viktig for miljøet at dette avfallet blir sortert ut. De farlige stoffene blir behandlet på den måten som er best egnet for den enkelte avfallstypen. Noen av stoffene brennes på svært høy varme, noen kan behandles og brukes på nytt, mens andre ikke har annen egnet sluttbehandling enn forsvarlig deponering. På denne måten får vi de farlige stoffene ut av kretsløpet.

ELEKTRISK OG ELEKTRONISK AVFALL

Elektrisk og elektronisk avfall (EE-avfall) kan inneholde miljøfarlige stoffer. Ved å gjenvinne EE-avfallet unngår vi at miljøgifter slipper ut i naturen. EE-avfallet blir først miljøsanert, som vil si at man fjerner de farlige stoffene fra produktene. Slik tas de ut av kretsløpet. Deretter blir metaller, glass og plast i produktene sortert og gjenvunnet til nye produkter. EE-avfall inneholder også verdifulle metaller som gull og sølv, og disse metallene kan gjenvinnes som råstoff til nye elektriske produkter eller smykker og medaljer.

HAGEAVFALL

RfD har mottak av hageavfall på alle gjenvinningsstasjonene, og i tillegg en årlig innsamling fra husstandene. Hageavfallet blir kvernet og kompostert. Dette blir til nye jordprodukter av høy kvalitet, som selges til bruk i hager og parker.

TREVIKKE

Trevirke som leveres på gjenvinningsstasjonene blir sortert etter type, kvernet til flis og benyttet til ulike brenselprodukter, eller som råvarer til nye materialer som sponplater og lignende. Trevirke egner seg også godt til energitnyttelse. Det som samles inn fra Drammensregionen energiutnyttes ved forbrenning, hvis det ikke lar seg gjenvinne på andre måter.

OMBRUK

Ombruk er viktig for å holde produktene lengst mulig i omløp, og bidra til en sirkulær økonomi. RfD har ombrukstilbud på alle gjenvinningsstasjonene. Det som leveres inn til ombruk kommer til nytte på forskjellige måter. Enten ved at de besøkende tar med seg det de trenger når de er på stasjonen, eller at det leveres videre til leverandører vi samarbeider med. Vi har blant annet ombruk av interiør og dekorasjonsgjenstander, byggevarer, klær, leker, bøker, Hi-Fi produkter, møbler, sportsutstyr og hvitevarer.

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

Betydelig klimagevinst

Hvor flinke er vi til å kildesortere?

Dette kaster hver person i RfDs område i løpet av ett år

Avfallsbeholdere – sortert og feilsortert

Hva skjer med avfallet?

Stor suksess for (ut)slitte klær

Stor begeistring for brukte varer

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR DRIFTSÅRET 2023

Stor suksess for (ut)slitte klær

– Vi tømmer dem annenhver dag, sier kommunikasjonsrådgiver Mari Brenden om beholderne for ødelagte tekstiler. Det som var et prøveprosjekt i 2023 ble så vellykket at ordningen nå er permanent.

I snitt kaster hver av oss mellom 10 og 15 kg klær og sko i restavfallet hvert år. Til sammen tilsvarer det over 170 tonn i vår region, i form av gensere med flekker, sko med hull eller håndklær som har revnet på midten. For å finne en løsning på problemet, startet RfD og Kirkens Bymisjon i 2023 et prøveprosjekt for sortering av klær og tekstiler til gjenvinning.

– Vårt mål var at færre skulle kaste ødelagte tekstiler i restavfallet, og i stedet levere dem til en gjenvinningsstasjon. Det viste seg å være noe innbyggerne våre var innstilt på å gjøre, sier Mari Brenden. Hun har hatt ansvar for kommunikasjon for prøveprosjektet hos RfD.

BOOST FOR BRUKBARE TEKSTILER

Prøveprosjektet varte fra februar til september i fjor, på fire gjenvinningsstasjoner i Drammensregionen. Da prosjektet var over, var det blitt samlet inn over 136 tonn med ødelagte tekstiler, klær og sko. Av disse gikk 62 prosent tilbake til ombruk. 16 prosent ble materialgjenvunnet og 22 prosent levert tilbake til forbrenning.

– I tillegg ble det samlet inn 118,1 tonn i de eksisterende innsamlingsboksene for brukbare tekstiler. Det tilsvarer en økning på 48 prosent, sammenliknet med samme periode i 2022, forteller Brenden.

Hun tror de høye tallene skyldes at innbyggerne gjerne vil sortere riktig, men at de ikke helt vet hvordan. Nå som vi tar imot både brukbare og ødelagte tekstiler blir dette lettere for folk.

– Vi har derfor hatt fokus på å forklare hva som kjennetegner ødelagte klær og hva som er brukbart, sier Brenden.

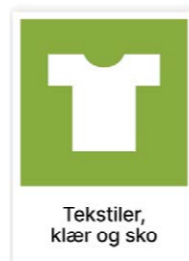
PRØVEN BLE LØSNINGEN

Seks måneder etter at prøveprosjektet startet, ble det gjennomført en undersøkelse blant befolkningen i Drammensregionen. Der kom det frem at nesten 70 prosent av de som ble spurt var klar over den nye ordningen.

– I samme undersøkelse oppga omtrent like mange at de også hadde benyttet seg av ordningen, sier Brenden.

De positive resultatene fra prøveprosjektet bidro til at RfD nå har innført ordningen permanent.

– Innen 2025 er alle kommuner pålagt å ha en innsamlingsordning for tekstiler, klær og sko. Når RfD har valgt å gjøre prøveordningen til en permanent ordning er vi allerede på god vei, sier Brenden.

Tekstiler,
klær og sko

Ødelagte
tekstiler, klær
og sko

NYTT SYMBOL:
I forbindelse med pilotprosjektet for tekstil ble det laget et nytt sorteringsmerke for ødelagte tekstiler, klær og sko.

GOD RESPON: Da innbyggerne ble oppfordret til å levere inn ødelagte tekstiler til gjenvinning, var det mange som benyttet seg av tilbudet.

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

Betydelig klimagevinst

Hvor flinke er vi til å kildesortere?

Dette kaster hver person i RfDs område i løpet av ett år

Avfallsbeholdere – sortert og feilsortert

Hva skjer med avfallet?

Stor suksess for (ut)slitte klær

Stor begeistring for brukte varer

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR DRIFTSÅRET 2023

Stor begeistring for brukte varer

Møbler, kjøkkenutstyr, sportsartikler og el-produkter. På ombrukstorgene i Drammensregionen kan alle finne noe de har bruk for – helt gratis.

Siden det første ombrukstorget åpnet på Lyngås høsten 2021, har tilbudet blitt utvidet til fire gjenvinningsstasjoner. De to siste åpnet i Svelvik og på Enger i 2023, og responsen har vært over all forventning.

– Vi merker en økende interesse fra både publikum og media, og at tilbudet har blitt svært populært, sier Tina Amundsen, som jobber med ombruk og undervisning i RfD.

Amundsen påpeker at stadig flere ser verdien av å bruke om igjen det andre har hatt glede av tidligere. Som regel går det ikke veldig mange dager fra en gjenstand blir levert inn til et ombrukstorg, til en ny eier har tatt den med seg hjem.

– Vi merker for eksempel stor etterspørsel etter julepynt, ski og skøyter i vinterhalvåret, og interesse for spill og bøker når vi nærmer oss påske, sier Amundsen.

DAGLIG PÅFYLL AV VARER

Hver dag hele året blir det levert inn «nye, brukte varer» til alle gjenvinningsstasjonene i Drammensregionen. Der det ikke er et innendørs ombrukstorg finnes det i stedet en ombrukstorg. Prinsippet er uansett det samme; finneren er vinneren, så lenge man bor eller har hytte RfDs eierkommuner.

Foruten de fire ombrukstorgene samarbeider RfD også med mer enn 10 eksterne partnere som tar imot og videreformidler varer og gjenstander som blir levert inn. Noen av samarbeidspartnerne henter varer direkte fra RfD, mens andre får varer direkte fra innbyggerne.

NOE FOR ALLE, ALLTID

En annen spennende nyhet i 2023 var at RfD nå tilbyr el-produkter til ombruk. For de aller mest kreative betyr det at det nå skal være fullt mulig å innrede en liten leilighet med både møbler og el-produkter fra et ombrukstorg.

– Det er flere av innbyggerne våre som kommer innom titt og ofte, og jeg tror noen av dem ikke er veldig langt unna å kunne gjøre nettopp det, sier Amundsen.

Blant dem som besøker torgene oftest er studenter og unge voksne, men mange andre har etter hvert fått øynene opp for det store utvalget av brukt sportsutstyr. Ifølge Amundsen forteller mange at de vil unngå å kjøpe nytt, hvis de først kan undersøke om de finner det de trenger på ombrukstorget.

– Her kan du levere inn og ta med deg så mye du ønsker, helt gratis. Det er bra for både klima, miljø og lommebok, sier hun. For RfD er det ikke viktig om innbyggerne henter ombruksvarer på gjenvinningsstasjonen eller hos en av våre samarbeidspartnere. Det viktigste er at verdiene ikke går tapt.

Dette er RfDs samarbeidspartnere

- VAREhuset i Drammen
- Used Bike Norway i Krokstadelva
- Crux bruktbutikk i Hokksund
- Galleri Normisjon i Drammen
- Jasmin kvinnenettverk i Drammen
- Marita brukthandel i Mjøndalen
- Bruktbutikken i Drammen
- Bonnabutikken i Modum
- Guts Second Hand i Drammen
- NMS Gjenbruk i Drammen
- Tyrilys i Krøderen

ALT KAN (GJEN) BRUKES: Ved å reparere og fikse brukte sykler fra ombrukstorget, sørger Marius i Used Bike Norway for å gi brukte sykler nytt liv.

INNHOLD

FORORD

NØKKELINFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

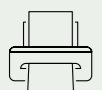
MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR
DRIFTSÅRET 2023

DEL 3 – STYRETS ÅRSBERETNING

- 56 Styret i RfD
- 57 Årsberetning

Styrets årsberetning for 2023

1. STYRETS SAMMENSETNING

Styret har i 2023 bestått av:

George Fulford,
styrets leder

Morten Lauvbu,
nestleder

Anne Kristine Teigen,
styremedlem

Per Håvard Kleven,
styremedlem

Liv Randi Lindseth,
styremedlem

Tor Arne Bjørn,
styremedlem ansattvalgt

Monica Sending,
styremedlem ansattvalgt

Det er avholdt ni styremøter i 2023.

2. OPPSUMMERING OG KORT OM VIRKSOMHETEN

Renovasjonsselskapet for Drammensregionen IKS (RfD) har ansvar for innsamling og behandling av husholdningsavfall fra innbyggerne i kommunene Drammen, Lier, Modum, Sigdal og Øvre Eiker. Selskapets administrasjon holder til i kontorlokaler på Grønland 1 i Drammen.

RfD har ansvar for drift av seks gjenvinningsstasjoner og en omlastingsstasjon. Drift av gjenvinningsstasjonene er en viktig del av tjenestetilbudet til innbyggerne. Selskapet overtok ansvaret for den operative driften av omlastingsstasjonen og gjenvinningsstasjonene i egenregi fra mars 2020.

I Sigdal utføres avfallshenting i egenregi. I de øvrige kommunene utføres avfallshenting gjennom anbudskonkurranse.

Avfallsbehandlingen foregår på ulike gjenvinningsanlegg, på kontrakter som tildeles gjennom anbudskonkurranser.

3. REPRESENTANTSKAP

Det har vært avholdt tre møter i representantskapet i 2023.

Representantskapet består av politisk valgte representanter fra hver av de fem eierkommunene. Ordfører i Lier kommune, Gunn Cecilie Ringdal, har siden 2019 vært leder av representantskapet, mens ordfører i Øvre Eiker kommune, Knut Kvale, har vært nestleder. De øvrige medlemmene av representantskapet har vært ordfører i Drammen kommune, Monica Myrvold Berg, ordfører i Modum kommune, Sunni G. Aamodt, og ordfører i Sigdal kommune, Anne Kristine Norman.

Etter kommunevalget høsten 2023 ble nytt representantskap konstituert. Fra 24.11.2023 er ordfører i Drammen kommune, Kjell Arne Hermansen, ny leder av representantskapet. Ordfører i Lier kommune, Kjetil Kivle, er ny nestleder i representantskapet. De øvrige medlemmene av representantskapet er ordfører i Modum kommune, Sunni G. Aamodt, ordfører i Sigdal kommune, Vebjørn Aasand Seljord og ordfører i Øvre Eiker kommune, Adrian W. Kjelø Tollefsen.

4. EIERFORHOLD, SELSKAPSFORM OG FORMÅL

Renovasjonsselskapet for Drammensregionen IKS (RfD) er organisert som et interkommunalt selskap. Selskapets administrasjon er i Drammen.

Selskapet skal ifølge selskapsavtalen oppfylle kommunenes forpliktelser knyttet til husholdningsavfall etter forurensningsloven, renovasjonsforskriften, gjeldende selskapsavtale og eierstrategi.

Selskapets strategiske plan er forankret i selskapets eierstrategi. Selskapet skal sikre

- et fremtidsrettet og bærekraftig tjenestetilbud, som vektlegger eierkommunenes ambisjoner om reduserte utslipp av klimagasser, og som er tilrettelagt for kilde-sortering og gjenvinning av ressursene i avfallet.
- et brukervennlig, fleksibelt og likeverdig tjenestetilbud for alle innbyggere, som på en positiv måte stimulerer til bærekraftige holdninger og adferd. Et vesentlig ledd i tjenestetilbudet er aktiv og målrettet informasjon.
- et kostnadseffektivt tjenestetilbud, basert på samarbeid og stordrift, til konkurransedyktige priser.

11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn

Vi bidrar til moderne avfallsinfrastruktur og god avfallshåndtering, som er et viktig premiss for å sikre bærekraftige byer og samfunn. Vi skal være et bærekraftig selskap som tar gode miljø- og klimavalg, hver dag. Det betyr blant annet at vi skal holde utslippet fra avfallshåndteringen lavt, for eksempel ved bruk av biogass i transporten, og at mest mulig av avfallet forblir ressurser i kretsløpet.

12: Ansvarlig forbruk og produksjon

Vi bidrar til å redusere forbruk ved å legge til rette for at brukbare ting brukes igjen, og vi bidrar til ansvarlig produksjon ved å sørge for at avfall gjenvinnes til rene råvarer som brukes i ny produksjon.

13: Stoppe klimaendringene

Ved å legge til rette for ansvarlig innsamling og gjenvinning av avfall, bedre sortering og økt ombruk, bidrar vi til å stoppe klimaendringene.

17: Samarbeid for å nå målene

For å lykkes med bærekraftsmålene er det helt nødvendig at RfD samarbeider og spiller på lag med innbyggere, eiere, leverandører og samarbeidspartnere.

Selskapets forretningsidé er:

RfD skaper ressurser i det sirkulære samfunnet gjennom nytenking, ansvarlighet og brukervennlige løsninger.

Basert på den vedtatte forretningsideen beskriver selskapsstrategien tre hovedmål:

- RfD skal være nytenkende.
- RfD skal opptre som en ansvarlig samfunnsaktør.
- RfD skal levere brukervennlige løsninger.

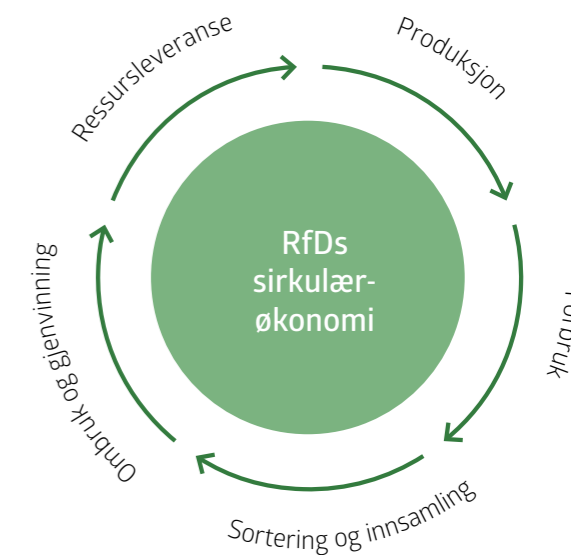
Styret rapporterer oppnåelse av disse målene hvert år til selskapets eiere.

Selskapet har i 2023 arbeidet med en langtidsplan, som beskriver viktige utviklingstendenser og veivalg i perioden frem til 2035. «RfD mot 2035 – Fremtidens renovasjonsordning» er en overordnet plan for hvordan RfD skal bidra til å oppnå viktige samfunns mål. Planen bygger på overordnede utviklingstrekk innen infrastruktur, teknologi, politikk og styring, arbeidsliv, økonomi og tjenestetilbud. Dokumentet vil bli fremlagt for politisk behandling våren 2024.

EN RESSURS I DEN SIRKULÆRE ØKONOMIEN

Nasjonal avfallsplan og målene i avfallspolitikken gir viktige føringer for RfDs arbeid. RfD skal bidra til å nå kommunenes klimamål, og til å nå målene om en sirkulær økonomi ved å være nytenkende, ansvarlige, og levere brukervennlige løsninger.

En av RfDs viktigste oppgaver er derfor å sørge for å tilby enkle og gode løsninger til innbyggerne for å håndtere, sortere og levere avfallet som oppstår i den daglige husholdningen. I tillegg skal RfD tilrettelegge for at brukbare ting blir brukt om igjen.

5. SELSKAPETS VIRKSOMHET

Renovasjonstjenesten omfatter innsamling, transport og behandling av husholdningsavfall fra 75 000 husstander og 8 000 hytter i fem kommuner, samt operativt driftsansvar for seks gjenvinningsstasjoner og en omlastingsstasjon.

RfD har en begrenset virksomhet med innsamling og behandling av næringsavfall, som føres i et separat regnskap. Avfall fra skoler og barnehager er i henhold til gjeldende forskrift definert som næring.

Selskapet står ikke selv for driften av alle tjenester, men jobber også med underleverandører som velges gjennom anbuds-konkurranser. Etter styrets vurdering gir dette innbyggerne et godt renovasjonstilbud.

6. REDEGJØRELSE FOR FORTSATT DRIFT

Forutsetningen for fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2023 er satt opp under denne forutsetning.

Omfanget av næringskunder er lavt og representerer etter styrets vurdering en ubetydelig økonomisk risiko. Regnskapsførsel knyttet til inntekter fra næringskunder holdes adskilt fra selvkostregnskapet for husholdningsavfall.

7. ARBEIDSMILJØ OG LIKESTILLING

Selskapet hadde ved årets utgang 108 ansatte, fordelt på 43 kvinner og 65 menn. Dette utgjør 74 årsverk i 2023. Av disse var 67 heltidsansatte, fordelt på 29 kvinner og 38 menn. RfD hadde 41 deltidsansatte på faste kontrakter, fordelt på 14 kvinner og 27 menn. I tillegg hadde vi tidligere i året 10 ansatte, fordelt på fire kvinner og seks menn, på midlertidige kontrakter knyttet til sesongarbeid ved gjenvinningsstasjonene. RfD tilstreber seg å tilby heltidsstillinger og har ingen ansatte som jobber ufrivillig deltid. To personer avviklet fødsels- og omsorgspermisjon i 2023, begge var menn. Gjennomsnittsalderen blant de ansatte er 46 år.

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR
DRIFTSÅRET 2023

Selskapet jobber aktivt for at det skal være likestilling mellom kjønnene, og det praktiseres lik lønn for likt arbeid, hensyntatt alder og erfaring. I RfDs lokale lønnspolitikk, som er utarbeidet i samråd mellom ledelse og tillitsvalgte, beskrives at RfDs lønnspolitikk skal fremme og sikre likestilling basert på alder og kjønn. Dette praktiseres i lønns-forhandlinger og reflekteres i det daglige arbeidet.

Gjennomsnittslønn omregnet til 100 prosent stillinger var 570.849 kroner for kvinner og 516.181 kroner for menn i 2023. Lønnsforskjellen skyldes en overrepresentasjon av kvinner blant ledere og spesialister, og flest menn i operative stillinger. Alle operativt ansatte lønnes etter tariff lønn, som fastsettes gjennom sentrale forhandlinger, uavhengig av kjønn. I rekruttering og annen personalforvaltning ivaretar selskapet forutsetningene i likestillingsloven og diskrimineringsloven. Styret anser at likestilling er godt ivaretatt i den daglige driften, og det har ikke vært behov for å iverksatt særskilte tiltak.

Av styrets syv medlemmer er det fire menn og tre kvinner.

Av ledergruppens fem medlemmer er det to kvinner og tre menn.

RfD er en IA-bedrift, og det arbeides løpende med arbeidsmiljø og sykdomsforebyggende tiltak. Det er inngått avtale med Avonova for å få bistand til dette arbeidet. I tråd med arbeidsmiljøloven er det opprettet arbeidsmiljøutvalg og avholdt valg på stedlige verneombud.

Arbeidsmiljø og samarbeidsforhold i bedriften er godt. Totalt sykefravær utgjør 6,9 prosent. 2,5 prosent er korttidsfravær, mens 4,4 prosent er langtidsfravær. Langtidsfraværet er ikke direkte relatert til forhold på arbeidsplassen. Daglig leder var sykmeldt fra januar til juli 2023, og selskapets økonomisjef var under dette sykefraværet fungerende daglig leder.

8. MILJØRAPPORTERING

RfD er tidligere miljøfyrtårnsertifisert som kontorbedrift. I 2023 har det blitt jobbet for at hele virksomheten skal sertifiseres, og alle enhetene er nå miljøfyrtårnsertifisert.

Det benyttes i stor grad underleverandører for å levere en samlet renovasjonstjeneste. Det er mye transport knyttet til dette arbeidet. Ved anbudskonkurranser stilles krav til gode og rasjonelle transportløsninger der fornybart drivstoff, redusert støy og minimale utslipp er viktig for beslutningen. Det benyttes i hovedsak fornybar energi på renovasjonsbilene.

Aktørene som tar seg av sluttbehandlingen av det innsamlede avfallet besluttes gjennom anbudskonkurranser. I anbudene stilles det krav til gode og miljøvennlige løsninger, samt optimal ressursutnyttelse.

RfD har utarbeidet en egen miljørapport med klimaregnskap for 2023. Klimaregnskapet som inkluderer både positiv og negativ miljøpåvirkning viser at virksomheten har en betydelig positiv klimaeffekt. Dette oppnås gjennom utnyttelse av ressursene i avfallet. Klimaregnskapet brukes til å vurdere eventuelle endringer i tjenesten, ut fra et miljø- og klimaperspektiv.

Styret jobber aktivt for å realisere miljømålene eierne og samfunnet setter for selskapets virksomhet. Dette gjøres blant annet ved å videreutvikle kildesorteringsordningen for innbyggerne.

9. SAMFUNNSANSVAR

Selskapet skal opptre samfunnsansvarlig ved å blant annet jobbe med arbeidsgiverpolitikk, etikk, anskaffelser og deltakelse i kunnskapsutvikling og forsknings- og utviklingstiltak, samt arbeidstakerrettigheter og antikorrupsjon.

Virksomhetenes etiske retningslinjer skal sikre at de ansatte tar gode, etiske valg, og handler i tråd med virksomhetens verdigrunnlag. Disse gjelder for alle ansatte, styret og tillitsvalgte.

RfD ønsker bare å samarbeide med leverandører som har høy etisk bevissthet. Selskapet stiller relevante krav til arbeidsmiljø og arbeidsvilkår hos bedrifter som utfører oppdrag på vegne av selskapet. På større kontrakter utføres systematisk kontraktsrevisjon med ekstern bistand. Det følges blant annet opp at det tilbys relevant tariff lønn samt at konkrete bestemmelser om HMS, arbeidstid og fortrinnsrett følges. Alle

beslutninger skal fattes på grunnlag av best mulig ressursbruk. RfD søker gjennom dette å oppfylle kravene i Åpenhetsloven. En nærmere redegjørelse er kunngjort på selskapets nettside rfd.no.

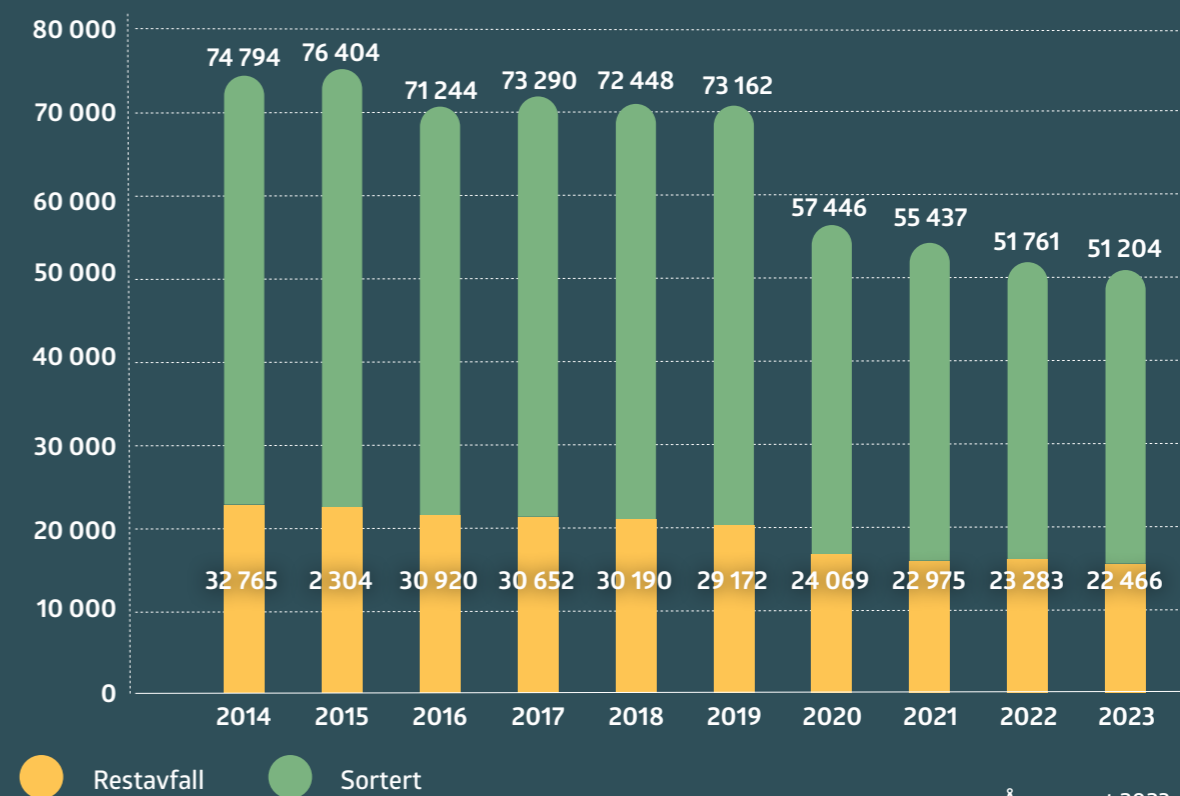
Selskapet søker aktivt å forebygge korrupsjon og mislighold. Ledere skal gå foran og varsle om kritikkverdige forhold.

10. KUNDEFOKUS OG BRUKERVENNLIGHET

Selskapet legger stor vekt på at tjenestetilbudet skal være brukervennlig, slik at det skal være enkelt for innbyggerne å kildesortere og ta miljøvennlige valg.

Tjenestetilbudet i Drammensregionen fungerer generelt godt. De fleste innbyggerne er flinke til å sortere avfallet sitt. Selskapet anser at det

Avfallsmengder (tonn) 2014–2023

INNHOLD

FORORD

NØKKELINFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR
DRIFTSÅRET 2023

fortsatt ligger et potensial for bedre sortering i husholdningene, og driver løpende med kampanjer og holdningsskapende arbeid.

RfD er opptatt av at gjenvinningsstasjonene skal være brukervennlige, og har derfor oppgradert samtlige i perioden 2015–2023. I 2015 ble det bygget en ny gjenvinningsstasjon på Lyngås i Lier, og Mile gjenvinningsstasjon ble ferdigstilt i 2022. Enger gjenvinningsstasjon ble ferdigstilt sommeren 2023. Gjenvinningsstasjonene i Lerpeveien, Svelvik og Nedre Eggedal har gjennomgått en oppgradering og modernisering.

Kilden omlastingsstasjon i Øvre Eiker er et miljøvennlig og moderne anlegg som bidrar til renere råvarer, økt ressursutnyttelse og redusert sjenanse for omgivelsene.

Det er utarbeidet en digitaliseringsstrategi som skal sikre at RfD når fastlagte mål.

I dialogen med innbyggere blir det lagt stor vekt på å få frem budskapet om hva avfallet blir til og hvilken miljøgevinst gjenvinning har. RfD vil aktivt jobbe for å redusere avfallsmengden og tilby tjenester som bidrar til økt ombruk.

RfD har en ordning der avfallslevering på gjenvinningsstasjonene er inkludert i renovasjonsgebyret. Et forslag om å innføre egenandel ble drøftet politisk i 2023, men ble ikke vedtatt. Representantskapet har bedt styret om å utrede fremtidig innføring av egenandel, og legge frem et nytt forslag til politisk drøfting våren 2024.

11. REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET OG FINANSIELL RISIKO

Driftsåret 2023 har vært preget av økte kostnader på flere av innsatsfaktorene til renovasjonstjenesten. Dette gjelder ikke bare

i vårt område, men i hele bransjen. Det skyldes i stor grad nasjonale og internasjonale markedsforhold som RfD har liten mulighet til å påvirke. Ved anbudskonkurranser har prisene vært høyere enn forventet, i tillegg til at indeksen for regulering av nåværende kontrakter har vært høyere enn antatt. Verdien av utsorterte avfallstyper med positiv verdi, som metall og papir, følger internasjonale indekser. Inntekten fra dette var lavere i 2023 enn det har vært tidligere.

For å unngå for store gebyrøkninger, har RfD måttet gjøre større kostnadsutt. Dette innebærer blant annet redusert bruk av overtid, vikarbruk og eksterne konsulenter. Det er foretatt en gjennomgang av personalgoder, egenandeler og næringspriser. Flere store prosjekter, kampanjer og investeringer er nedskalert eller utsatt.

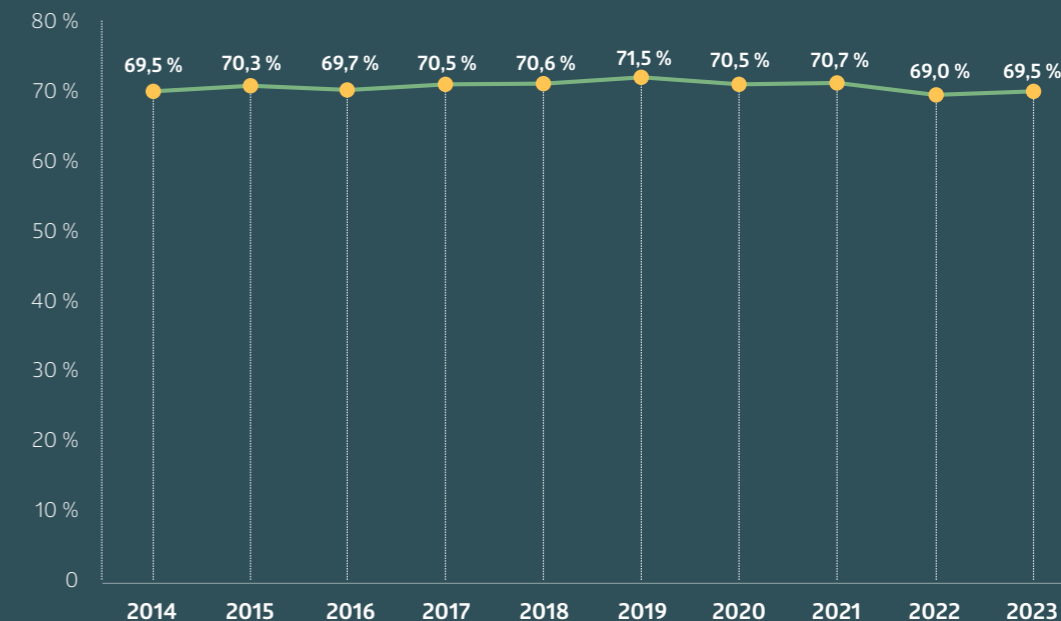
Renovasjonsgebyret for 2023 ble fastsatt lavere enn reell kostnad, med formål å tilbakebetale tidligere opparbeidet selvkostfond til innbyggerne. Det ble derfor budsjettert med underskudd på selvkostregnskapet, i tråd med politiske vedtak og regler for selvkost.

Selv om styret har gjennomført omfattende tiltak, viser selvkostregnskapet et underskudd på 19 678 781 kroner. Underskuddet på selvkostregnskapet er delvis finansiert av tidligere opparbeidet selvkostfond som ved årets utgang er negativt og utgjør -13 874 101 kroner.

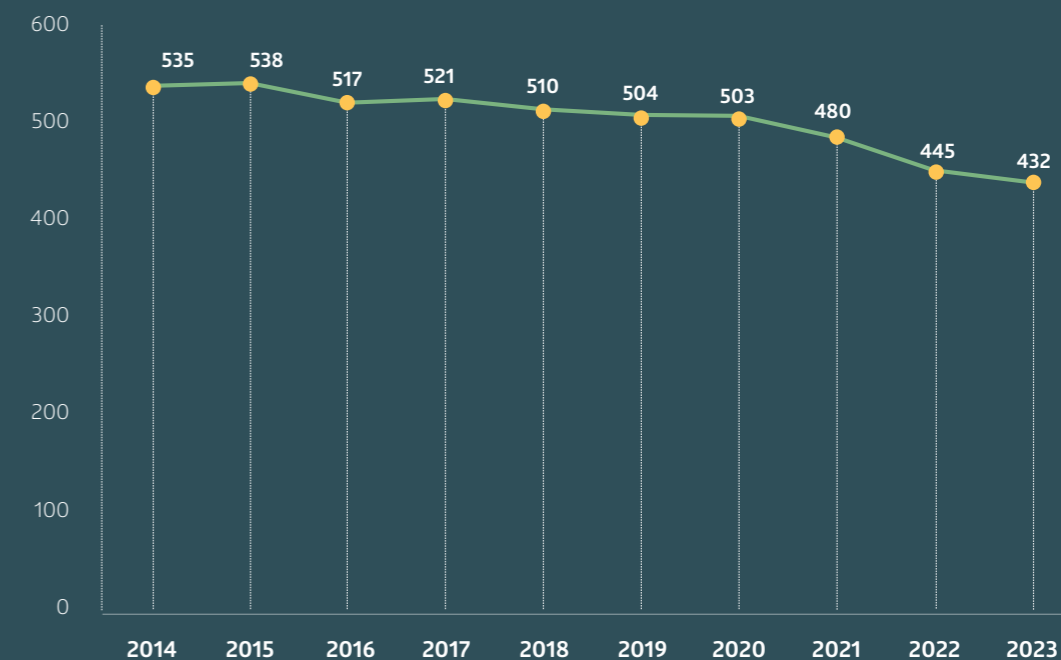
Årets resultat fra næringsabonnenter, justert for selvkostrenter og kalkulatoriske renter, utgjør et overskudd på 3 204 735 kroner etter skatt. Det føres separate regnskap for næring og husholdning, i tråd med regler for selvkost. Renovasjonstjenesten utføres til selvkost og finansieres i hovedsak av inn-

Sorteringsgrad i Drammensregionen 2014–2023

Sorteringsgraden har vært ganske stabil siden 2014, med en liten topp i 2019 på 71,5 %. I 2023 er sorteringsgraden tilbake til samme nivå som for ti år siden, på 69,5 prosent. Vi skulle likevel ønske at sorteringsgraden økte mer, og kommer i tiden fremover til å gjøre flere tiltak for å få til dette.

Avfallsmengde per innbygger oppgitt i kilo

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR
DRIFTSÅRET 2023

byggernes renovasjonsgebyrer. Inntekter fra salg av utsorterte avfallstyper inngår også i selvkostregnskapet og bidrar til lavere gebyr. For 2023 utgjorde dette ca. 6,85 prosent av driftsinntektene.

Avfallsmengden per innbygger gikk ned 13 kilo fra 2022, til 432 kilo. Dette er positivt, og i tråd med målet om avfallsreduksjon. Sum driftsinntekter utgjør 276 179 946 kroner som fordeler seg slik:

- salgsinntekt 257 259 946 kroner
- annen driftsinntekt 18 919 783 kroner

Selskapet har et eget selvkostregnskap for farlig avfall fra næring, med et samlet negativt resultat på 113 968 kroner. Akkumulert selvkostfond for farlig avfall næring utgjør 170 463 kroner ved utgangen av 2023.

RfD har fra kommunene overtatt et økonomisk ansvar for etterdrift der det tidligere har vært deponert husholdningsavfall. Selskapet gjennomfører hvert år beregninger basert på inngåtte kontrakter og oppdaterte tall fra kommunene. Disse forpliktelsene er avsatt i regnskapet. Avsetning til etterdrift av deponier viser for 2023 en fremtidig forpliktelse på 16 130 339 kroner.

Det gjøres en løpende utgifts- og balanseføring av pensjonsforpliktelser. Etter styrets vurdering gir dette godt samsvar mellom regnskapet og selskapets reelle forpliktelser. I 2023 oppnådde selskapet en reduksjon i disse kostnadene på 1 096 122 kroner. Den bokførte pensjonsavsetningen viser en estimert, fremtidig kostnad på 7 553 187 kroner for året, med årlige aktuarberegninger for å sikre nøyaktighet.

Styret vurderer at selskapets økonomiske og finansielle stilling er tilfredsstillende. Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet et rett-

visende bilde av selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Styret mener at den forretningsmessige og finansielle risiko for selskapets virksomhet er lav. Etter styrets oppfatning gir det fremlagte resultatregnskap og balanse med tilhørende noter, tilfredsstillende informasjon om driften og stillingen ved årsskiftet. Det har ikke oppstått forhold etter årsskiftet som har betydning for bedømmelsen av årsregnskapet for 2023.

12. FREMTIDSUTSIKTER

Styret anser at selskapet står overfor vesentlige utfordringer i årene som kommer. Dette på grunn av en forventning om at kostnadene på innsatsfaktorene vil øke, samtidig som kravene til resultater stiger. For å unngå å belaste innbyggerne med for store kostnadsøkninger vil kravet til effektiv drift bli viktigere enn noen gang.

Målet om 65 prosent materialgjenvinning og ombruk er høyt prioritert i selskapets langsiktige strategi. Dette gjør at en betydelig reduksjon av restavfallsmengdene er nødvendig. For å oppnå dette målet må også innbyggerne bidra, og selskapet må legge til rette for systemer som stimulerer til økt måloppnåelse.

Det ble i 2023 fattet vedtak om at fremtidig avfallsinnsamling skal foregå i egenregi. Bakgrunnen for beslutningen var at forutsetningen for konkurranse ikke lenger er til stede, og egenregi ble vurdert til å være alternativet med lavest risiko. Selskapet vil de nærmeste årene gjennomgå betydelige endringer, noe som vil kreve stor omstillings- evne.

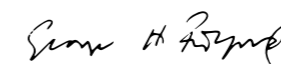
13. EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE

Gjennom det interkommunale samarbeidet om å levere avfallstjenester er det betydelige stor- driftsfordeler. Både eiere og innbyggerne har vært fornøyde med tilbudet og resultatene.

Kontaktutvalget har vært et verdifullt binde- ledd mellom selskapets administrasjon og kommunens ledelse. Det har vært avholdt tre møter i 2023, med forberedende drøftinger til saker som har vært behandlet i styret, repre- sentantskapet og kommunestyret. RfD for- valter og drifter en lovpålagt ordning på vegne av eierkommunene, som igjen er knyttet til

nasjonale og internasjonale bestemmelser. Dette er rammebetingelser som har vært viktige når selskapsstrategien har blitt ut- arbeidet. Styret mener at selskapet har en tilfredsstillende organisasjon og ledelse sett opp mot selskapets nåværende drift. Nye tiltak og endrede arbeidsoppgaver gjør imidlertid at det i årene fremover vil være behov for kompetanseutvikling og gjennom- føringskapasitet. Styret vil derfor løpende vurdere selskapets organisasjon opp mot oppgavene selskapet skal løse, slik det er beskrevet i selskapsstrategien.

Drammen, 2. april 2024

George Fulford
Styreleder

Per Håvard Kleven
Styremedlem

Robert Lailey
Ansattvalgt styremedlem

Morten Lauvbu
Styrets nestleder

Liv Randi Lindseth
Styremedlem

Johan Rune Remmen
Daglig leder

Anne Kristine Teigen
Styremedlem

Monica Sending
Ansattvalgt styremedlem

INNHOOLD

FORORD

NØKKELINFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR DRIFTSÅRET 2023

Resultatregnskap

Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Revisjonsberetning

DEL 4 – REGNSKAP

- 69 Resultatregnskap
- 70 Balanse
- 71 Kontantstrømanalyse
- 74 Noter
- 82 Revisjonsberetning

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR DRIFTSÅRET 2023

Resultatregnskap

Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Revisjonsberetning

RESULTATREGNSKAP

	Note	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Regnskap 2022
Driftsinntekter og driftskostnader				
Salgsinntekt	1	257 259 946	260 145 792	228 382 275
Annen driftsinntekt	1	18 919 783	23 770 902	22 600 793
Sum driftsinntekter		276 179 729	283 916 694	250 983 068
Varekostnad		165 257 911	161 106 384	151 113 761
Lønnskostnad	2	65 872 119	67 392 725	56 764 211
Avskrivning av driftsmidler	3	17 991 485	19 304 900	16 818 365
Annen driftskostnad	2	37 096 352	34 996 928	36 250 169
Sum driftskostnader		286 217 867	282 800 937	260 946 505
Driftsresultat		-10 038 138	1 115 757	-9 963 438
Finansinntekter og finanskostnader				
Annen finansinntekt		3 392 337	1 405 000	2 866 661
Annen finanskostnad		9 626 367	8 399 736	4 606 593
Netto finansposter		-6 234 030	-6 994 736	-1 739 932
Ordinært resultat før skattekostnad		-16 272 168	-5 878 978	-11 703 370
Skattekostnad på ordinært resultat	4	201 878	710 000	722 728
Årsresultat før fremføring gebyrinntekter		-16 474 046	-6 588 978	-12 426 098
Til fremføring mot gebyrinntekter senere år	5	-19 678 781	-9 277 405	-18 317 667
Årsresultat		3 204 735	2 688 426	5 891 569
Overføringer				
Overføringer annen egenkapital	6	3 204 735	2 688 426	5 891 569
Sum overføringer		3 204 735	2 688 426	5 891 569

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR DRIFTSÅRET 2023

Resultatregnskap

Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Revisjonsberetning

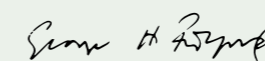
BALANSE PER 31. DESEMBER

	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Varige driftsmidler			
Tomter	3	10 344 785	10 344 785
Gjenvinningsstasjoner	3	190 160 029	167 753 168
Omlastingsstasjoner	3	2 565 327	2 729 176
Avfallsbeholdere	3	18 461 400	21 438 479
Transportmidler	3	3 559 759	2 680 803
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	3	4 777 844	5 280 887
Anlegg under utførelse	3	12 949	0
Sum varige driftsmidler		229 882 094	210 227 297
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	7	60 000	60 000
Sum finansielle anleggsmidler		60 000	60 000
Sum anleggsmidler		229 942 094	210 287 297
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	8	7 499 600	9 081 854
Andre fordringer	8	10 163 910	14 456 939
I fremføring mot gebyrinntekter senere år	5	13 874 101	0
Sum fordringer		31 537 611	23 538 793
Bankinnskudd, kontanter o.l	9	67 067 820	75 193 698
Sum bankinnskudd, kontanter o.l		67 067 820	75 193 698
Sum omløpsmidler		98 605 431	98 732 492
Sum eiendeler		328 547 525	309 019 789

BALANSE PER 31. DESEMBER

	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Innskutt egenkapital	6, 10	821 274	821 274
Sum innskutt egenkapital		821 274	821 274
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	6	24 218 004	21 013 269
Sum opptjent egenkapital		24 218 004	21 013 269
Sum egenkapital		25 039 278	21 834 543
Gjeld			
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	11	7 553 187	8 649 309
Utsatt skatt	4	135 097	184 007
Andre avsetninger for forpliktelser	8, 12	16 130 339	15 985 470
Sum avsetning for forpliktelser		23 818 623	24 818 786
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	8	226 999 960	193 999 960
Sum annen langsiktig gjeld		226 999 960	193 999 960
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		28 568 229	42 021 793
Betalbar skatt	4	250 788	777 807
Skyldige offentlige avgifter		4 784 145	4 094 981
Til fremføring mot gebyrinntekter senere år	5	170 463	5 975 143
Annen kortsiktig gjeld		18 916 039	15 496 776
Sum kortsiktig gjeld		52 689 664	68 366 501
Sum gjeld		303 508 247	287 185 246
Sum egenkapital og gjeld		328 547 525	309 019 789

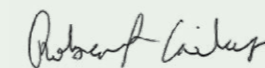
Drammen, 2. april 2024

George Fulford
Styreleder

Per Håvard Kleven
Styremedlem

Robert Lailey
Ansattvalgt styremedlem

Morten Lauvbu
Styrets nestleder

Liv Randi Lindseth
Styremedlem

Johan Rune Remmen
Daglig leder

Anne Kristine Teigen
Styremedlem

Monica Sending
Ansattvalgt styremedlem

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR DRIFTSÅRET 2023

Resultatregnskap

Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Revisjonsberetning

KONTANTSTRØMANALYSE

	2023	2022
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	-16 272 168	-11 703 370
Periodens betalte skatt	-777 807	-611 108
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0
Avskrivninger	17 991 485	16 818 365
Endring i varelager	0	0
Endring i kundefordringer og leverandørgjeld	-11 871 310	9 707 310
Endring i pensjonskostnader	-1 096 122	495 743
Netto endring i selvkostfond/-forpliktelse	-19 678 781	-18 317 667
Endring i andre tidsavgrensingsposter	28 225 106	17 725 668
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-3 479 595	14 114 941
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	0
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-37 646 283	-43 036 004
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak	0	0
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	0	0
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	0	0
Innbetalinger ved salg av andre investeringer	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-37 646 283	-43 036 004
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Nedbetaling av langsiktig gjeld	-193 999 960	-119 999 960
Netto oppgjør ved inntreden		
Opptak av langsiktig gjeld	226 999 960	193 999 960
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	33 000 000	74 000 000
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter		
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-8 125 878	45 078 937
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	75 193 698	30 114 762
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	67 067 820	75 193 698

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR DRIFTSÅRET 2023

Resultatregnskap

Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Revisjonsberetning

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2023

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

DRIFTSINNTEKTER

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Gebyrer inntektsføres etter hvert som tjenesten utføres.

OMLØPSMIDLER/KORTSIKTIG GJELD

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

ANLEGGSMIDLER/LANGSIKTIG GJELD

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlenes økonomiske levetid. Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes å ikke være forbigående. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

IMMATERIELLE EIENDELER

Utgifter til forskning, utvikling og andre immaterielle eiendeler balanseføres i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt. Det betyr at slike utgifter balanseføres når, og fra det tidspunkt, det anses som sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene knyttet til eiendelene vil tilflyte selskapet, og anskaffelseskost kan måles på en pålitelig måte. Balanseførte immaterielle eiendeler avskrives over forventet økonomisk levetid.

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en spesifisert avsetning for å dekke antatt tap. Selskapets kundefordringer på husholdningsabonnenter er sikret ved legalpant.

FREMFORING AV OVER- OG UNDERSKUDD

Virksomheten er regulert av Forurensningsloven. I henhold til Forurensningslovens § 34 skal kostnadene dekkes fullt ut gjennom gebyrinntektene. I henhold til retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester utgitt av Kommunal- og Regionaldepartementet, kan over- eller underskudd fremføres innenfor et 3- til 5-årsperspektiv for å utjevne svingninger i inntekter og kostnader. Det føres felles selvkostregnskap for husholdningene. I balansen er akkumulert over- og underskudd henholdsvis klassifisert som kortsiktig gjeld og kortsiktige fordringer.

PENSJONER

En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Ved regnskapsføring av pensjon som er ytelsesplan, kostnadsføres forpliktelsen over opptjeningsperioden i henhold til planens opptjeningsformel. Allokeringemetode tilsvarer planens opptjeningsformel med mindre det vesentlige av opptjeningen skjer mot slutten av opptjeningsperioden. Lineær opptjening legges da til grunn. For pensjonsordninger etter lov om foretakspensjon anvendes således lineær opptjening.

Estimatavvik og virkningen av endrede forutsetninger amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsperiode i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsen og pensjonsmidlene (korridor).

Virkningen av planendringer med tilbakevirkende kraft som ikke er betinget av fremtidig ansettelse, innregnes i resultatregnskapet umiddelbart. Planendringer med tilbakevirkende kraft som er betinget av fremtidig ansettelse, fordeles lineært over tiden frem til ytelsen ikke lenger er betinget av fremtidig ansettelse.

Netto pensjonsforpliktelse er differansen mellom nåverdien av pensjonsforpliktelsene og verdien av pensjonsmidler som er avsatt for betaling av ytelsene. Pensjonsmidlene vurderes til virkelig verdi. Måling av pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler gjennomføres på balansedagen. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene, og er beregnet av netto faktisk underfinansiering.

SKATT

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret, vedrørende næringsdelen av virksomheten. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

BRUK AV ESTIMATER

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelsen av årsregnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

TILKNYTTET SELSKAP

Tilknyttede selskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene da nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

NOTE 1 DRIFTSINNTEKTER

	2023	2022
Per virksomhetsområde		
Gebyrinntekter	257 259 946	228 382 275
Salg av avfallstyper	18 919 783	22 600 793
Sum	276 179 729	250 983 068
Geografisk fordeling		
Norge	276 179 729	250 983 068

NOTE 2 LØNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSER, LÅN TIL ANSATTE

Lønnskostnad	2023	2022
Lønninger	49 067 096	42 403 389
Arbeidsgiveravgift	8 341 168	6 870 984
Pensjonskostnader	6 332 248	5 489 957
Andre ytelser	2 131 607	1 999 881
Sum	65 872 119	56 764 211
Gjennomsnittlig antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret	74	74

Det er ikke gitt lån eller sikkerhetsstillelser til styrets medlemmer, eller medlemmer av annet administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan.

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	1 371 808	564 200
Pensjonsutgifter	27 163	0
Annen godtgjørelse	64 517	0
Sum	1 463 488	564 200

Revisor

Kostnadsført honorar til revisor for 2023 utgjør kr 174 650,-.

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR DRIFTSÅRET 2023

Resultatregnskap

Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Revisjonsberetning

NOTE 3 ANLEGGSMIDLER - FINANSIERING

	Tomter	Gjenvinnings- stasjoner	Omlastings- stasjoner	Avfallsbeholdere
Anskaffelseskost per 01.01	10 344 785	208 853 404	3 103 892	105 164 444
Tilgang	0	33 421 440	0	569 357
Anskaffelseskost per 31.12	10 344 785	242 274 845	3 103 892	105 733 801
Akk. avskrivninger per 31.12		-52 114 815	-538 565	-87 272 402
Bokført verdi per 31.12.2023	10 344 785	190 160 029	2 565 327	18 461 400
Årets avskrivninger	0	11 014 578	163 848	3 546 437
Økonomisk levetid		16-40 år	10-20 år	8-10 år
Avskrivningsplan		Lineær	Lineær	Lineær

	Driftsløsøre	Transport- midler	Anlegg under utførelser	Sum
Anskaffelseskost per 01.01	13 689 228	9 621 683		350 777 436
Tilgang	1 277 656	2 364 880	12 949	37 646 283
Anskaffelseskost per 31.12	14 966 884	11 986 563	12 949	388 423 719
Akk. avskrivninger per 31.12	-10 189 040	-8 426 803	0	-158 541 625
Bokført verdi per per 31.12.2023	4 777 844	3 559 760	12 949	229 882 094
Årets avskrivninger	1 780 698	1 485 923	0	17 991 485
	3-10 år Lineær	5-8 år Lineær		

Finansiering	2023
Investeringer i varige driftsmidler	37 646 283
Finansiert ved langsiktig gjeld	0
Egenkapitalfinansiert	37 646 283

NOTE 4 SKATT

	2023	2022
Skattegrunnlaget		
Ordinært resultat før skattekostnad	-16 272 168	-11 703 370
Til fremføring mot gebyrinntekter senere år	19 678 781	18 317 667
Selvkostrenter	-175 402	517 768
Kapitalavkastningsrenter	-2 018 019	-4 051 677
Resultat farlig avfall (næring)	-113 968	104 221
Ordinært resultat før skattekostnad(næring)	1 099 224	3 184 610
Permanente forskjeller	56 408	52 666
Endring midlertidige forskjeller	-15 685	298 208
Skattegrunnlag	1 139 947	3 535 484

Skattekostnad		
Betalbar skatt (22 %)	250 788	777 807
Endring utsatt skatt	-48 910	-55 079
Skattekostnad	201 878	722 728

Oversikt over midlertidige forskjeller		
Varige driftsmidler	144 539	271 901
Fordringer	-96 952	-77 286
Pensjonsforpliktelser	566 489	641 779
Regnskapsmessige avsetninger	0	0
Netto midlertidige forskjeller pr 31.12	614 076	836 394
Utsatt skatt (22 %)	135 097	184 007

Betalbar skatt i balansen		
Betalbar skatt av årets resultat	250 788	777 807
Betalbar skatt i balansen	250 788	777 807

Iht. uttalelse fra skatteetaten datert 05.09.2013 vurderes det at skattefritaket etter skatteloven § 2-32 første ledd opprettholdes for selskapets håndtering av husholdningsavfall fra eierkommunene. Når det gjelder avfall fra næringskunder som skoler, barnehager og offentlige bygg, uttaler skatteetaten at virksomheten vil være skattepliktig etter skattelovens § 2-32 annet ledd. Det er dermed beregnet og avsatt betalbar skatt i regnskapet.

NOTE 5 TIL FREMFØRING MOT SENERE ÅRS GEBYRINTEKTER

Avdeling	Akkumulert under-/ overskudd per 01.01.2023	Årets resultat	Akkumulert under-/ overskudd per 31.12.2023
Selvkostfond over-/underskudd	5 690 713	-19 564 813	- 13 874 101
Farlig avfall næring	284 431	-113 968	170 463
Sum	5 975 143	-19 678 781	-13 703 638
Hvorav:			
Sum akk. underskudd til fremføring (-)	0	-19 678 781	-13 703 638
Sum akk. overskudd til fremføring (+)	5 975 143	0	0

Ved årets utgang viser selvkostfondet -13 874 101 kr, som utgjør -189 kr per standard abonnement. Styret anser at selvkostfondet igjen vil være positivt ved utgangen av 2024 (se note 8).

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR DRIFTSÅRET 2023

Resultatregnskap

Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Revisjonsberetning

NOTE 6 EGENKAPITAL

	Innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital per 31.12.2022	821 274	21 013 269	21 834 543
Årets resultat		3 204 735	3 204 735
Egenkapital per 31.12.2023	821 274	24 218 004	25 039 278

Eiere	2023	2022
Ordinært resultat før skattekostnad (næring)	1 099 223	3 184 610
Resultat farlig avfall næring tilbakeført	113 968	-104 221
Skattekostnad på ordinært resultat næring	-201 878	-722 569
Selvkostrenter	175 402	-517 768
Kapitalavkastningsrenter	2 018 019	4 051 676
Årets resultat	3 204 735	5 891 728

NOTE 7 INNVESTINGER I TILKNYTTET SELSKAP

Direkte eie	Ervervet	Kontor	Eier-/stemmeandel	Bokført verdi per 31.12
Sirkulær Bestiller AS	2021	Tønsberg	19,35 %	60 000

Regnskapet for 2023 foreligger ikke.

NOTE 8 FORDRINGER OG GJELD

Ingen av foretakets fordringer forfaller senere enn ett år etter regnskapsårets slutt.

Selskapet meldte i 2017 et krav i konkursboet etter en stor leverandør. Kravet er ikke inntektsført i 2023, men selskapet har fått opplysninger om at en dividende på ca. 26 millioner kroner vil bli utbetalt i 2024. Dette vil inntektsføres i 2024, hvorav hoveddelen vil godskrives selvkostdelen av regnskapet og øke selvkostfondet.

Av foretakets gjeld forfaller kr 186 999 960 til betaling senere enn 5 år etter regnskapsårets slutt.

Selskapets gjeld er ikke sikret ved pant som følge av at eierkommunene, basert på selskapsformen, hefter for selskapets gjeld.

NOTE 9 BANKINNSKUDD

Innestående midler på skattetrekkskonto (bundne midler) er på kr 2 207 828.

Selskapet har per 31.12.2023 en trekklimit på kassekreditten på 25 millioner kroner.

NOTE 10 INNSKUDDSKAPITAL OG ANDELSEIERINFORMASJON

Innskuddskapitalen i Renovasjonsselskapet for Drammensregionen IKS per 31.12. utgjør 821 274 kroner. Selskapet har følgende andelseiere per 31.12.:

Eiere	Eierandel
Drammen Kommune	61,1 %
Lier Kommune	16,1 %
Øvre Eiker Kommune	11,3 %
Modum Kommune	9,4 %
Sigdal Kommune	2,1 %
Sum	100,0 %

NOTE 11 PENSJONER

Selskapet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Foretaket har en kollektiv pensjonsordning for sine ansatte i Drammen Kommunale Pensjonskasse. Tjenestepensjonsordningen gir ved full opptjening en alderspensjon som sammen med folketrygdens ytelser utgjør en samlet pensjon på 66 % av pensjonsgrunnlaget. Fremtidige premier / pensjonsforpliktelser vil påvirkes av risikomessige over- og underskudd på nåværende og tidligere ansatte både i foretaket, Drammen kommune og andre foretaksansatte som inngår i ordningen (multiemployer plan). Premien vil også være påvirket av avkastning, lønnsvekst og utvikling i folketrygdens grunnbeløp.

Pensjonskostnad	2023	2020
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	6 973 157	7 096 164
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	1 754 716	792 697
Amortisering av akkumulert tap/gevinst	289 564	23 320
Avkastning på pensjonsmidlene	-2 349 945	-1 180 355
Arbeidsgiveravgift	0	0
Netto pensjonskostnad	6 667 492	6 731 826

Pensjonsforpliktelse	2023	2022
Beregnete pensjonsforpliktelser	77 165 815	62 971 323
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-54 976 841	-46 487 647
Akkumulert gevinst (tap)	-15 569 178	-8 903 212
Arbeidsgiveravgift	933 391	1 068 845
Netto pensjonsforpliktelse	7 553 187	8 649 309

Økonomiske forutsetninger:	2023	2022
Diskonteringsrente	2,80 %	2,80 %
Forventet lønnsregulering	3,75 %	3,75 %
Forventet pensjonsreguleringer	2,60 %	2,60 %
Forventet G-regulering	3,25 %	3,25 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,70 %	4,70 %
Koridorgrense for amortisering av estimatavvik	10,00 %	10,00 %

Avtalefestet pensjon, AFP 62-64 år, er en tariffavtalt arbeidsgiverpensjon som beregnes og utbetales av Drammen Kommunale Pensjonskasse, men finansieres i sin helhet av Renovasjonsselskapet for Drammensregionen IKS. Forpliktelse for AFP 62-64 år er avsatt med kr 353 132 per 31.12.2023.

INNHOOLD

FORORD

NØKKELINFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG
LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR DRIFTSÅRET 2023

Resultatregnskap

Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Revisjonsberetning

NOTE 12 AVSETNING ETTERDRIFT

Kommune	2023	2022
Drammen	-9 486 283	-9 595 922
Lier	-2 937 456	-3 178 773
Modum	-2 750 504	-2 134 678
Øvre Eiker	-878 049	-1 014 634
Sigdal	-78 049	-61 463
Årets resultat	-16 130 339	-15 985 470

RfD har ansvar for å dekke etterdriftskostnader der hvor husholdningsavfall historisk har blitt deponert. Med bakgrunn i beregninger er det avsatt for etterdriftskostnader i tråd med tabellen over.

Avsetningen er nåverdien av estimerte kostnader til etterdrift i kontraktsperioden med kommunene. Det er en viss sannsynlighet for at etterdriftsperioden og dermed kontraktene med kommunene må forlenges, imidlertid er det per nå ikke mulig å estimere størrelsen på denne delen av forpliktelsen pålitelig, og den er således ikke regnskapsført i tråd med NRS 13 Usikre forpliktelser og betingede eiendeler. Det samme gjelder etterdrift for deponiene i Drammen og Svelvik hvor det p.t. ikke er noen tiltak som belastes abonnentene.

INNHold

FORORD

NØKKELinFORMASJON

HØYDEPUNKTER FOR ÅRET 2023

TALL OG FAKTA OG LEVERANDØRER

EIERMELDINGEN

MILJØRAPPORT 2023

STYRETS ÅRSBERETNING 2023

REGNSKAP FOR DRIFTSÅRET 2023

Resultatregnskap

Balanse

Kontantstrømanalyse

Noter

Revisjonsberetning

Bragernes Torg 2A
3017 Drammen
www.bdo.no

Uavhengig revisors beretning

Til representantskapet i Renovasjonsselskapet For Drammensregionen IKS

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Renovasjonsselskapet For Drammensregionen IKS.

Årsregnskapet består av:	Etter vår mening:
<ul style="list-style-type: none">Balanse per 31. desember 2023,Resultatregnskap 2023Kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2023Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	<ul style="list-style-type: none">Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, ogGir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

BDO AS, et norsk aksjeselskap, er deltaker i BDO International Limited, et engelsk selskap med begrenset ansvar, og er en del av det internasjonale BDO-nettverket, som består av uavhengige selskaper i de enkelte land. Foretaksregisteret: NO 993 606 650 MVA.

side 1 av 2

Penneo Dokumentnøkkel: BLAFW-EGX1Y-EAUBB-VNS3X-506N7-LT2YC

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til: <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Frode Ludvigsen
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

BDO AS, et norsk aksjeselskap, er deltaker i BDO International Limited, et engelsk selskap med begrenset ansvar, og er en del av det internasjonale BDO-nettverket, som består av uavhengige selskaper i de enkelte land. Foretaksregisteret: NO 993 606 650 MVA.

side 2 av 2

Penneo Dokumentnøkkel: BLAFW-EGX1Y-EAUBB-VNS3X-506N7-LT2YC

Renovasjonselskapet
for Drammensregionen IKS